

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

F-171
965

პ რ ე ბ უ ლ ი

СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

4

აკრილი

თბილისი - 1965

დადგენილება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმისა მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის საკურსო ღონისძიებათა 1964 წლის შედეგებისა და 1965 წლის გეგმის დამტკიცების შესახებ

1965 წლის 12 მარტი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმი აღნიშნავენ, რომ მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის, მისი ფილიალების, განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა და პროფკავშირის საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებთან ერთობლივად გატარებული ღონისძიებების შედეგად მასწავლებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა დახელოვნების 1964 წლის გეგმა გადაჭარბებით იქნა შესრულებული. გეგმით გათვალისწინებული 5000 მუშაკის ნაცვლად, კურსები გაიარა 5105 მუშაკმა.

სხვადასხვა სახის დახელოვნების კურსებზე წაკითხული იქნა ლექციების ციკლი ისეთ საკითხებზე როგორც არის პედაგოგიკა და კიბერნეტიკა; დაპროგრამებული სწავლება, სწავლებაში კინოსა და ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენება და სხვ. აღნიშნულ თემებზე ლექციები წაიკითხეს გამოჩენილმა მეცნიერებმა, მოეწყო მასწავლებელთა ექსკურსიები საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ობიექტებზე, ხელოვნების მუზეუმში, ქ. რუსთავის კაპოლაქტამის ქარხანაში და სხვ.

რიგი სიახლენი შევიდა, როგორც კურსების სახეობაში, ისე დახელოვნების კურსების პროგრამებსა და სასწავლო გეგმებში.

სათანადო ყურადღება დაეთმო საგანთა სწავლების სისტემაში ბავშვთა ესთეტიკური აღზრდის საკითხებს.

1964 წელს პირველად მოეწყო სიმღერა-მუსიკის მასწავლებელთა, მომღერალთა გუნდებისა და საბავშვო ბალების მეთოდური გაერთიანების ხელმძღვანელების, ფილმოთეკების გამგეებისა და კინოს საკითხებში მასწავლებელთა დახელოვნების კურსები.

სხვადასხვა საგნის მასწავლებელთა დახელოვნების კურსები მოეწყო ქ. რუსთავეში, ქ. ფოთში, ქ. ზესტაფონში, ჩხოროწყუში და სხვ.

აჭარის ასსრ განათლების სამინისტრო, ქ. თბილისის, ქ. ქუთაისის, ქ. ფოთის, ამბროლაურის, ზესტაფონის, მიაკოცის, საჩხერის, ცხაკაიასა და სხვა რაიონების განათლების განყოფილებები და პროფკავშირის საქალაქო და რაიონული კომიტეტები სათანადო პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ დასახელოვნებელი კონტინგენტის აღრიცხვის, შერჩევისა და კურსებზე მოვლინების საქმეს, მასწავლებელთა შორის სათანადო მუშაობის ჩატარების შედეგად მიაღწიეს საკურსო ღონისძიებათა გეგმების შესრულებას.

ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტრომ, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ახალციხის, ახმეტის, თეთრიწყაროს, გეგეჭკორის, თიანეთის, ყაზბეგის, ლენტეხის, მესტიის, სიღნაღის, წალენჯიხისა და სხვა რაიონების განათლების განყოფილებებმა და პროფკავშირის შესაბამისმა საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა ვერ უზრუნველყვეს თავიანთი განაცხადების მიხედვით კურსებზე მასწავლებელთა და განათლების სხვა მუშაკთა მოვლინება.

მასწავლებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა დახელოვნების შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმში

ა დ გ ე ნ ე ნ

1. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის დირექტორს ა. მ. ხახაშვილს:

ა) 1965 წელს მუშაობიდან მოუწყვეტლად, მუშაობიდან მოწყვეტით და ზაფხულის პერიოდში მოწყობილ სხვადასხვა სახის კურსებისა და კურს-სემინარების საშუალებით დაახელოვნოს 5000 მასწავლებელი და განათლების დარგის სხვა მუშაკი თანდართული განრიგის მიხედვით;

ბ) განათლების დარგის ხელმძღვანელ მუშაკთა და მასწავლებელთა დახელოვნებისას განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცევიან სკოლის წინაშე მდგომი აქტუალური საკითხების განხილვას და მოწინავე სკოლებისა და მასწავლებელთა მუშაობის გამოცდილების დანერგვასა და განზოგადებას;

გ) გაატაროს ქმედითი ღონისძიებანი დახელოვნების კურსებზე ყოფნის პერიოდში მსმენელთა კულტურულ-მასობრივი მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

2. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს და შესაბამის პროფკავშირულ კომიტეტებს:

ა) მწყობრი და გეგმიანი ხასიათი მისცენ მასწავლებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა კურსებზე დროულად და დანიშნულებისამებრ მოვლინებას, ამასთანავე მიიღონ საჭირო ზომები იმ პირთა მიმართ, რომლებიც არიდებენ თავს პედაგოგიურ დახელოვნებას;

ბ) აღმოუჩინონ ქმედითი დახმარება მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტსა და მის ფილიალებს დახელოვნების ღონისძიებათა წარმატებით ჩატარებისათვის, კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე შესაბამის საქალაქო და რაიონულ პროფკავშირულ კომიტეტებთან ერთად პერიოდულად განიხილონ მასწავლებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა დახელოვნების საკითხები.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, ქ. ქ. თბილისისა და ქუთაისის, ღუშეთის, თეთრიწყაროს, თიანეთის, ბორჯომისა და თელავის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტს 1965 წლის ივნისსა და ივლისში გამოუყონ საკურსო ღონისძიებათა ჩატარებისათვის შემდეგი სასკოლო შენობები:

- ქ. თბილისში—23-ე და 37-ე საშუალო სკოლები,
- ქ. სოხუმიში—მე-7, მე-9 და მე-10 საშუალო სკოლები,
- ქ. ბათუმში—პირველი საშუალო სკოლა,
- ქ. ქუთაისში—პირველი, მე-2, მე-4 და მე-20 საშუალო სკოლები,
- ქ. თელავში—პირველი და მე-2 საშუალო სკოლები,
- ქ. ბორჯომში—მეორე საშუალო და რუსული საშუალო სკოლები,

ქ. ქობულეთში—პირველი საშუალო და რუსული საშუალო სკოლები,

გუდაუთში—მე-2 საშუალო სკოლა,

ქ. თბილისის № 1 სკოლა-ინტერნატი,

თიანეთის საშუალო სკოლა და სასკოლო ინტერნატი.

4. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ (ამხ. დ. ჯავახია) სკოლებში სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის შესწავლისას განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს მასწავლებელთა თვითგანათლებისა და მეთოდურ-პედაგოგიური დახელოვნების საქმეს.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძე) შეუფერხებლად დააფინანსოს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი და მისი ფილიალები ამ დადგენილებით დამტკიცებულ საკურსო ღონისძიებათა გეგმის ფარგლებში.

6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამზარე საწარმოთა სამმართველომ (ამხ. ს. არველაძე) უზრუნველყოს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტისა და მისი ფილიალების მომარაგება საკურსო ღონისძიებათა გეგმის შესრულებისათვის საჭირო მაგარი და რბილი ინვენტარით.

7. გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა პერიოდულად გამოაქვეყნონ წერილები მასწავლებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა დახელოვნების კურსების მუშაობის შესახებ.

8. აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნას ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე შესაბამის საქალაქო და რაიონულ პროფკავშირულ კომიტეტებთან ერთად.

9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრებისა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის საწარმოო-მასობრივი მუშაობის განყოფილებებმა (ი. კვაჭაძე, ა. დადიანი) კონტროლი დააწესონ ამ დადგენილების შესრულებაზე.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

განათლების, უმაღლესი სკოლებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე ლ. მაღლაფერიძე

საქართველოს სსრ სკოლების მასწავლებელთა და განათლების ხვდა მუშაკთა
დაწვლადგების კურსების მოწყობის

გ ი გ მ ა

საქართველოს

1965 წელს

№ რიგზე	კურსების დასახელება	ჩვეუთა რაოდენობა	შემკურსალა კონტინგენტი	მოწყობათ თუ მოწყ- მადრდა	კურსების მუშაობის აპრობირლო- ნობა	საათები		კურსების მუშაობის აღვილი
						აღსუ- ქვით	ბოქტ- ქვით	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ი ა ნ ვ ა რ ი								
1	მათემატიკის მასწავლებელთა (რუსული ენა)	2	60	მოქმე.	3 თვე	130	40	თბილისი
2	მასწავლებელთა სასკოლო კინოს საკითხებში დახელოვების	2	60	"	"	68	147	"
3	ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	"	"	140	76	"
4	საბავშვო ბაღების აღმზრდელთა	1	30	მოქმე.	1 თვე	100	70	"
5	ქართული სკოლების დაწვებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30	მოქმე.	3 თვე	100	107	ყვარელი
6	ქართული სკოლების დაწვებითი კლასების მასწავლებელთა	2	60	"	"	100	107	გარდაბანი
7	ზრობის (ხეზე, ლითონზე) მასწავლებელთა	1	30	მოქმე.	1,5 თვე	120	250	ზუგდიდი
8	ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	მოქმე.	1 თვე	140	76	სოხუმი
9	ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	მოქმე.	3 თვე	140	76	ქუთაისი
10	არჩევნული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	"	"	134	76	"
11	დაწვებითი კლასების ხელმძღვანელთა	1	30	"	15 დღე	40	8	"

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ო ბ ე რ ვ ა ლ ი								
1	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების მო- ადგილეების სასწავლო მუშაობის დარგში (რუს. ენ.)	1	30	მოწვე.	1 თვე	132	18	თბილისი
2	შრომის (გეგმ და ლითონზე) მასწავლებელთა	1	30	"	"	70	148	"
3	მასწავლებელთა სასკოლო კინოს საკითხებში დახელოვ- ების	1	30	მოწვე.	3 თვე	68	147	"
4	საბავშვო ბაღებისა და ბავი-ბაღების აღმზრდელთა	1	30	მოწვე.	1 თვე	100	50	ქუთაისი
5	სასკოლო ბიბლიოთეკების	1	30	"	"	100	45	"
6	სკოლა-ინტერნატისა და სასკოლო ინტერნატის აღ- მზრდელთა	1	30	მოწვე.	15 დღე	34	18	ყ ა ვ ა
მ ა ტ ა								
1	გერმანიული ენის მასწავლებელთა	1	30	მოწვე.	1 თვე	108	102	თბილისი
2	" " (რუსული ენ.)	1	30	"	"	108	102	"
3	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების მო- ადგილეების სასწავლო მუშაობის დარგში	1	30	"	"	132	18	"
4	ხატვის მასწავლებელთა	1	30	მოწვე.	3 თვე	64	86	"
5	საოქალაქო თავდაცვის მასწავლებელთა	4	120	მოწვე.	7 დღე	38	18	"
6	სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელთა	1	30	მოწვე.	15 დღე	34	18	ბათუმი
7	ქართული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	მოწვე.	1 თვე	104	30	ვორო
8	ბიოლოგიის მასწავლებელთა	1	30	"	15 დღე	30	60	"
9	საბავშვო ბაღებისა და ბავი-ბაღების აღმზრდელთა (რუ- სული ენაზე)	1	30	"	1 თვე	100	50	სოხუმი
10	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების მო- ადგილეების სასწავლო მუშაობის დარგში	1	30	"	"	132	18	ქუთაისი

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების	1	30	მოწვე.	7 დღე	30	6	ცხინვალი
12	ელისების სელმხიანელები	1	30	მოწვე.	15 დღე	40	8	"
ა პ რ ი ლ ი								
1	აქაჩიხელის სკოლების ქართული ენის მასწავლებელთა	1	30	მოწვე.	1 თვე	126	34	თბილისი
2	რეაქციონი სკოლების ფიზიკის მასწავლებელთა	2	60	"	"	104	60	"
3	ქიზის მასწავლებელთა	1	30	"	"	104	88	"
4	შრომის (გეგმ და ლითონზე) მასწავლებელთა	1	30	"	"	70	148	"
5	სახალხო განათლების მატარებელთა კორესპონდენტთა	1	30	"	7 დღე	32	4	"
6	სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელთა	1	30	მოწვე.	15 დღე	34	18	ხევილი
7	აჭარის სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურ- ისა მასწავლებელთა	1	30	"	1 თვე	140	30	სოხუმი
8	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების	1	30	მოწვე.	"	132	18	ქუთაისი
9	სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელთა	1	30	მოწვე.	1 თვე	114	30	ქუთაისი
10	სკოლისა და საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლე- ბელთა (რუსული ენ.)	1	30	"	15 დღე	72	6	ცხინვალი
მ ა ი ს ი								
1	ფიზიკის და ქიმიის ლაბორანტთა	2	60	მოწვე.	1 თვე	68	160	თბილისი
2	მეოცხოვრის მასწავლებელთა	1	30	"	"	64	156	"
3	საბავშვო ბაღების მუშაკთა	1	30	მოწვე.	15 დღე	40	8	სოხუმი
4	„სახალხო განათლების“ მატარებელთა კორესპონდენტთა	1	30	მოწვე.	7 დღე	32	4	ქუთაისი

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ი ვ ნ ა ბ ა								
1	ჭართული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	2	60		1 თვე	104	46	თელავი
2	ჭართული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	3	90		"	104	46	სოხუმი
3	ჭართული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	104	46	ჭუთაისი
4	ჭართული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	4	120		"	104	46	თბილისი
5	რუსული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	2	60		"	108	42	სოხუმი
6	რუსული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	108	42	ჭუთაისი
7	რუსული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	108	42	თბილისი
8	აჩარსული სკოლების დაწეებითი კლასების რუსული ენის მასწავლებელთა	2	60		"	112	38	ჭუთაისი
9	აჩარსული სკოლების დაწეებითი კლასების რუსული ენის მასწავლებელთა	1	30		"	112	38	ბოლნისი
10	აჩარსული სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	108	42	ბოლნისი
11	სომხური სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	2	60		"	108	42	სოხუმი
12	სომხური სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	108	42	"
13	აფხაზური სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	108	42	ცხინვლი
14	სომხური სკოლების დაწეებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	108	42	"

საქართველოს
განათლებისა და მეცნიერების
მინისტრის სამსახურის
მარჯვენა განყოფილება

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	ორ და მეტ კლასთან ერთდროულად მომუშავე მასწავლებელთა	1	30		1 თვე	114	36	ბორჯომი
16	ორ და მეტ კლასთან ერთდროულად მომუშავე მასწავლებელთა	1	30		"	114	36	თელავი
17	ორ და მეტ კლასთან ერთდროულად მომუშავე მასწავლებელთა	2	60		"	114	36	ჭუთაისი
18	ორ და მეტ კლასთან ერთდროულად მომუშავე მასწავლებელთა	2	60		"	114	36	ცხინვლი
19	ფინიკური აღზრდის მასწავლებელთა	3	90		"	100	90	ბათუმი
20	ფინიკური აღზრდის მასწავლებელთა	2	60		"	100	90	ჭუთაისი
21	ისტორიისა და საზოგადოებრივმცოდნეობის მასწავლებელთა	1	30		15 დღე	72	6	ბათუმი
22	ისტორიისა და საზოგადოებრივმცოდნეობის მასწავლებელთა (რუსული ენა)	1	30		"	72	6	სოხუმი
23	შრომის (გეგმ და ლითონზე) მასწავლებელთა	1	30		1 თვე	70	148	თბილისი
ი ვ ლ ა ბ ა								
1	ჭართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	2	60		"	130	30	ბორჯომი
2	ჭართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	140	30	"
3	ჭართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	2	60		"	130	30	ჭუთაისი
4	ჭართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	2	60		"	140	30	"
5	აჩარსული სკოლების ჭართული ენის მასწავლებელთა	1	30		"	126	34	ბორჯომი
6	რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	2	60		"	140	30	სოხუმი
7	რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	130	30	ცხინვლი
8	აჩარსული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	2	60		"	140	30	გუდაუთი

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	არარუსული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		1 თვე	130	30	ბათუმი
10	არარუსული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	2	60		"	140	30	"
11	არარუსული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	130	30	"
12	მედი და სოფლის ახალგაზრდობის სკ. რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	140	30	გუდაუთი
13	გერმანული ენის მასწავლებელთა	2	60		"	108	102	თბილისი
14	გერმანული ენის მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30		"	108	102	"
15	ინგლისური ენის მასწავლებელთა	1	30		"	108	02	"
16	ფრანგული ენის მასწავლებელთა	1	30		"	108	102	"
17	ბიოლოგიის მასწავლებელთა	3	90		"	106	80	ჭობლუეთი
18	ბიოლოგიის მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30		"	106	80	"
19	ბიოლოგიის მასწავლებელთა	2	60		"	106	80	ბათუმი
20	ქიმიის მასწავლებელთა	2	60		"	104	89	თბილისი
21	მათემატიკის მასწავლებელთა	4	120		"	130	20	"
22	მათემატიკის მასწავლებელთა	4	120		"	130	20	ქუთაისი
23	ფიზიკის მასწავლებელთა	2	60		"	96	114	თბილისი
24	ფიზიკის მასწავლებელთა	2	60		"	96	114	ქუთაისი
25	ფიზიკის მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30		"	96	114	სოხუმი
26	გეოგრაფიის მასწავლებელთა	2	60		"	114	36	თელავი
27	გეოგრაფიის მასწავლებელთა	2	60		"	114	36	ქუთაისი

1	2	3	4	5	6	7	8	9
28	გეოგრაფიის მასწავლებელთა (რუს. ჯგ.)	1	30		1 თვე	114	36	თელავი
29	ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლებელთა	2	60		15 დღე	72	6	თბილისი
30	ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლებელთა	2	60		"	72	6	ქუთაისი
31	ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30		"	72	6	თბილისი
32	ბატვა-ბაზვის მასწავლებელთა	1	30		1 თვე	84	122	"
33	დაწყებითი სკოლების გაბეგების	2	60		"	108	42	თიანეთი
34	დაწყებითი სკოლების გაბეგების	2	60		"	108	42	ქუთაისი
35	წარბედი სკოლების დაწყებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30		"	104	46	თიანეთი
36	სიმღერა-მუსიკის მასწავლებელთა და მომღერალთა გუნდების ხელმძღვანელთა	2	60		"	120	70	დუშეთი
37	ოსური ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	140	30	ცხინვალი
38	სომხური ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	140	30	თბილისი
39	აზერბაიჯანული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30		"	140	30	სოხუმი
ხემატემატერა								
1	მედიკალიური კაბინეტების გაბეგების	1	30	მოწე.	1 თვე	132	18	თბილისი
2	კლასების ხელმძღვანელთა	1	30	მოწე.	15 დღე	40	8	"
3	კლასების ხელმძღვანელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	"	"	40	8	"
4	გამანერვითი უფროსი კლასების (ვეფხვის) აღმასწავლებელთა	1	30	"	"	34	18	"
5	ლოგოპედების	1	30	"	1 თვე	76	64	"

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
6	ქართული სკოლების დაწესებით სკოლების მასწავლებელთა	1	30	მოწყ.	3 თვე	104	46	ლაგოდეხი	
7	მათემატიკის მასწავლებელთა (რუსული ჯგუფი)	1	30	"	1 თვე	130	20	სოხუმი	
8	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების მოადგილეების სისწავლო გეგმების დარგში	1	30	"	"	132	18	ქუთაისი	
9	საბავშვო ბაღების გეგმა	1	30	"	15 დღე	40	8	ცხინვალ	
ოქტომბერი									
1	გეგმის მასწავლებელთა (რუს. ჯგ.)	1	30	მოწყ.	1 თვე	104	88	თბილისი	
2	გეგმა და სოფლის ახალგაზრდობის სკ. მათემატიკის მასწავლებელთა	1	30	"	"	130	20	"	
3	საბავშვო ბაღების გეგმების	1	30	"	"	100	50	"	
4	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების (რუსული ჯგ.)	1	30	მოწყ. მოწყ.	6 თვე	340	60	"	
5	ინსტიტუტი ენის მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	მოწყ.	3 თვე	108	102	"	
6	დაწესებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30	"	"	104	46	"	
7	რუსული სკოლების დაწესებითი კლასების მასწავლებელთა	1	30	მოწყ.	3 თვე	108	42	თბილისი	
8	ქართული სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	მოწყ.	2 თვე	280	60	"	
9	რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	მოწყ. მოწყ.	6 თვე	280	60	"	
10	ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა შრომის (ხეზ) და ლითონზე მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	მოწყ.	1 თვე	140	30	ლაგოდეხი	
11	ფინანსების მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	"	"	70	148	სოხუმი	
12	ფინანსების მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	"	15 დღე	50	45	ცხინვალ	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
13	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების	1	30	მოწყ.	1 თვე	132	18	ქუთაისი	
14	საბავშვო ბაღების აღმზრდელთა	1	30	"	"	100	50	"	
ნოემბერი									
1	გეგმა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა	1	30	მოწყ.	"	140	30	თბილისი	
2	რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორების	1	30	"	"	132	18	"	
3	სკოლა-ანტირნატების ფფრის აღმზრდელთა	1	30	"	"	114	36	"	
4	ფინანსების მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	"	"	100	90	სოხუმი	
5	ბიოლოგიის მასწავლებელთა (რუსული ჯგ.)	1	30	"	"	106	80	ცხინვალ	
6	რეაქციონი და საშუალო სკოლების სასწავლო ხიწილის გეგმა	1	30	"	"	132	18	ქუთაისი	

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 17 მარტის ბრძანება № 264

ქ. თბილისის ზოგიერთ სკოლაში მათემატიკის გაძლიერებული
სწავლების კლასებში მათემატიკის სწავლების მდგომარეობის
შესახებ

მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარების თანამედროვე ეტა-
პი გადაჭრით მოითხოვს როგორც სპეციალისტ მათემატიკოსთა
დიდი რაოდენობით მომზადებას, ასევე თითქმის ყველა დარგის
სპეციალისტების მათემატიკური კულტურის საგრძნობ ამაღლებას.

აქედან გამომდინარე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ სკოლებს დროულად მისცა მითითება განსაკუთრებულ ყურადღება მიექციათ სასკოლო მათემატიკის სწავლების დაკავშირებისათვის პრაქტიკასთან, მაგრამ ისე, რომ მათემატიკური დისციპლინების სწავლების თეორიული დონე არ დაქვეითებულიყო. ამ ნიადაგზე გარდაიქმნა მათემატიკური საგნების პროგრამები რესპუბლიკის იმ სკოლებში, სადაც შემოღებულ იქნა გაძლიერებული სწავლება.

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ზოგიერთ სკოლაში მათემატიკის მასწავლებელთა გარკვეული ნაწილი ცდილობს მათემატიკური დასციპლინების სწავლება ახალ ნიადაგზე დააყენოს და ამ მხრივ აღწევს გარკვეულ წარმატებებს. ასეთი მასწავლებლებია: ლ. გონდაური (77-ე საშ. სკოლა), მ. ბურჭულაძე (მე-15 საშ. სკოლა), აკ. კაკაურიძე (30-ე საშ. სკოლა), ა. ბუაძე (მე-60 საშ. სკოლა), ნ. ტუმანიანი, ა. მიქაძე (37-ე საშ. სკოლა) და ვ. ვარშავსკი (56-ე საშ. სკოლა).

მათემატიკის გაძლიერებული სწავლების კლასებში მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ სათანადო პასუხისმგებლობით არ ასრულებს თავის მოვალეობას. მე-9, მე-11, მე-12 და 88-ე საშუალო სკოლებში აღვლილ აქვს განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული პროგრამიდან ზოგიერთი საკითხის (ნატურალური რიცხ-

ვების ცნება და თვის სხვადასხვა სისტემა) თვითნებურად ამოღებისა და უმიზნოდ გადაადგილების შემთხვევებს.

მათემატიკური დისციპლინების სწავლების საერთო დაბალ დონეს მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს ის გარემოება, რომ ზოგიერთი სკოლის მასწავლებელი გაკვეთილისათვის არ ემზადება, მუშაობაში არ აბამს კლასს, არ ზრუნავს დანერგოს მოსწავლეებში დამოუკიდებელი მუშაობის ჩვევები და სხვ. ამის შედეგია ის, რომ მე-11 საშ. (მასწ. კ. პენკოვა) და მე-9 საშუალო (მასწ. ბ. ასლანიდი) სკოლების IX კლასების მოსწავლეთა მომზადების დონე დაბალია. მასწ. ბ. ასლანიდი გაკვეთილის გეგმას არ ადგენს, საკონტროლო წერის რვეულებს სკოლაში არ ინახავს და მოსწავლეებს სახლში ატანს. შემოწმების დღეს მასწ. კ. პენკოვას, როგორც მან განაცხადა, I და II მეოთხედებში ჩაუტარებია საკონტროლო წერები, მაგრამ რვეულები სკოლაში არ აღმოჩნდა. მე-12 საშუალო სკოლის (მასწ. ი. ლაღანიძე) IX კლასის მოსწავლეებმა არ იციან უტოლობის ძირითადი თვისებების მტკიცება, ტოლფუძიანი ხარისხების გამრავლება და სხვ. მოსწავლეებმა 2ⁿ-ისა და 2-ის ნამრავლი ასე ჩაწერეს: 4ⁿ. 30-ე (მასწ. ვ. შენგელია) და 38-ე (მასწ. გეგუჩაძე) საშუალო სკოლების X კლასის მოსწავლეებს არ შესწევთ უნარი გეომეტრიაში გამოიყენონ მიღებული თეორიული ცოდნა პრაქტიკული საკითხების გადასაწყვეტად. არა აქვთ სწორი წარმოდგენა ტრიგონომეტრიულ ფუნქციებზე და მათ პრაქტიკულ მნიშვნელობაზე. უჭირთ დამოუკიდებლად ტრიგონომეტრიული იგივეობის დამტკიცება, ტრიგონომეტრიული ფუნქციების ჯამის ნამრავლად გარდაქმნა და სხვ.

სკოლებში ჩატარდა საკონტროლო წერები, შედეგები ასეთ სურათს იძლევა: მე-11 საშ. სკოლის IX კლ. (მასწ. კ. პენკოვა) 19 მოსწავლიდან არადამაკმაყოფილებელი შეფასება მიიღო 13 მოსწავლემ (67%), მე-12 საშუალო სკოლის (მასწ. ი. ლაღანიძე) 24 მოსწავლიდან—15-მა (62%), 53-ე საშ. სკოლის (მასწ. ნ. სალარიძე) 26 მოსწავლიდან—13-მა (50%).

არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული მათემატიკის წრის მუშაობა მე-11 საშ. სკოლაში. წრეში ჩაბმულია მხოლოდ V—VIII კლასების მოსწავლეები, რაც შეეხება გაძლიერებულ სწავლებიან კლასების მოსწავლეებს, არცერთი მათგანი წრეში ჩაბმული არ არის.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. სკოლის დირექტორებმა და სასწავლო ნაწილის გამგეებმა:
2. კრებულ.

ა) სისტემატურად შეამოწმონ მათემატიკის მასწავლებელთა გაკვეთილების გეგმები, ხშირად დაესწრონ გაკვეთილებზე, მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზის შედეგად დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის;

ბ) მიაღწიონ იმას, რომ მათემატიკის მასწავლებლებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ პრაქტიკულ სამუშაოებს, დააწესონ საკონტროლო წერითი სამუშაოების გარჩევა-განხილვა, გაატარონ ყველა აუცილებელი ღონისძიებანი, რათა სისტემატურად წარმოებდეს პრაქტიკული ვარჯიშობანი და წერითი მუშაობა;

გ) კონტროლი და ხელმძღვანელობა გაუწიონ საგნობრივ მეთოდურ გაერთიანებასა და წრეობრივ მუშაობას მათემატიკაში.

2. მათემატიკის მასწავლებლებმა:

ა) აღკვეთონ მათემატიკური წესებისა და დებულებების შეუგნებლად დაზეპირება, მათემატიკური დებულებების სწავლებისას ძირითად მეთოდად მიიჩნიონ მათი მტკიცების საფუძვლიანი ანალიზი;

ბ) გააძლიერონ კონტროლი მოსწავლეთა საშინაო დავალებების შესრულებაზე, სისტემატურად აწარმოონ საშინაო დავალებათა რვეულების გასწორება;

გ) არ დაუშვან განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებულ პროგრამაში საკითხების თვითნებურად ამოღება ან გადაადგილება;

დ) საკონტროლო წერის რვეულები, როგორც წესი, ყოველთვის სკოლაში იქონიონ;

ე) ამოცანების ამოხსნისას განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეების მიერ აზრის სწორად დალაგებისა და ენობრივი სისწორის დაცვას;

ვ) გეომეტრიაში თეორემების შესწავლასთან დაკავშირებით სისტემატურად ავარჯიშონ მოსწავლეები ამოცანების ამოხსნაზე;

ზ) ტრიგონომეტრიაში სისტემატურად ავარჯიშონ მოსწავლეები ტრიგონომეტრიულ იგივეობათა მტკიცებაზე ტრიგონომეტრიულ ფუნქციების ჯამისა და სხვაობის ნამრავლად გარდაქმნაზე და პირიქით;

თ) სისტემატური ხასიათი მისცენ კლასგარეშე მუშაობას მათემატიკაში (მათემატიკური წრეები, ოლიმპიადებში მონაწილეობა და სხვ.).

3. მათემატიკური დისციპლინების სწავლების გაუმჯობესების მიზნით მიმდინარე წლის აპრილში მოწვეულ იქნეს ქ. თბილისის

სკოლების მათემატიკის მასწავლებელთა თათბირი განათლების ად-
გილობრივი ორგანოების ხელმძღვანელებთან ერთად.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1965 წლის 12 მარტის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის, განათლების, უმაღლესი სკოლებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების პრეზიდიუმის ერთობლივი

დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

სკოლა-ინტერნატების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების საზოგადოებრივი დათვალიერების მიმდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ

1965 წლის 26 მარტი

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიურო, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია, განათლების, უმაღლესი სკოლებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტი და საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების პრეზიდიუმი აღნიშნავენ, რომ სკოლა-ინტერნატების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების საზოგადოებრივი დათვალიერება ადგილებზე დროულად გაიშალა და ნაყოფიერად მიმდინარეობს.

კასპის სკოლა-ინტერნატისა და საბავშვო სახლის საზოგადოებრივი დამთვალიერებელი კომისიის მიერ (თამაზ დომარე ა. ბეჟანიშვილი) გადადგმული იქნა სერიოზული ნაბიჯები: შედგენილია კონკრეტული სამუშაო გეგმა, გეგმით გათვალისწინებულია სკოლა-ინტერნატისა და საბავშვო სახლის როგორც სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესების, აგრეთვე მატერიალური ბაზის განმტკიცების ღონისძიებანი. მოწინავე გამოცდილების შესწავლა-

განზოგადების მიზნით აღმზრდელ-მასწავლებლები მივლინებულნი იქნენ ქ. კიევსა და ქ. ბაქოში, მივლინების შედეგები გაეცნო შედ-საბჭოს. კომისიას სამუშაო გეგმით გათვალისწინებული აქვს სკოლა-ინტერნატის სასწავლო კორპუსის დასავლეთ მხარეს ორმაგი ფანჯრების მოწყობა, გარე კანალიზაციის ჩართვა მთავარ ქსელში, ვენახის ხეივნის მოწყობა 200 გრძივ მეტრზე, 1 ჰექტარი ხეხილის ბაღის გაშენება, სასადილოს გაფართოება დახურული აივნის მოწყობით, ეზოს გამწვანება და სხვა. საზოგადოებრივ დათვალიერებაში აქტიურ მონაწილეობას ღებულობენ სოფლის მეურნეობის სამმართველო, ელექტრო აპარატურის ქარხნის დირექცია, რაიკომკავშირის გამგეობა და მზრუნველთა საბჭო.

მახარადის მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომის გადაწყვეტილებით საზოგადოებრივი დათვალიერების ჩამტარებელი კომისია დროულად იქნა ჩამოყალიბებული და ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა (კომისიის თავმჯდომარე ნ. მდინარაძე). კომისიამ წესრიგში მოიყვანა სასწავლო კორპუსის ცენტრალური გათბობის სისტემა. შეფ-ორგანიზაციას—სოფ. ჯუმათის კოლმეურნეობას დაგეგმილი აქვს სკოლა-ინტერნატის შრომის სწავლებისათვის საჭირო სახელროსნოებისა და სპორტული დარბაზის აგება. შეძენილია სასოფლო-სამეურნეო იარაღები, მაგნიტოფონი, ტელევიზორი და სხვ.

ასევე კარგად მიმდინარეობს საზოგადოებრივი დათვალიერება ქ. ქუთაისში, გორის, თიანეთის, ზუგდიდის, გურჯაანისა და სხვა რაიონებში.

მიუხედავად ამისა, მთელ რივ ქალაქებსა და რაიონებში სკოლა-ინტერნატების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების საზოგადოებრივი დათვალიერება არაღამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს. ასე, მაგალითად, აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატებში მიმდინარე წლის იანვრის ბოლოსათვის არ იყო გამოყოფილი საზოგადოებრივი დათვალიერების ჩამტარებელი კომისიები, ხოლო აჭარის ასსრ ბათუმის სკოლა-ინტერნატებში კომისიები გამოყოფილი იყო მხოლოდ სკოლა-ინტერნატის თანამშრომელთაგან. ასევე ღებულების დარღვევით იქნა შედგენილი კომისია ქ. თბილისის პირველი მაისის რაიონშიც.

საზოგადოებრივი დათვალიერების მიმდინარეობის შემოწმებამ ცხადყო აგრეთვე, რომ სკოლა-ინტერნატებში, სპეციალურ სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებში ბევრი საკითხი მოუგვარებელია: ქ. სოხუმის № 1 სკოლა-ინტერნატში სუსტია შიდა-

კონტროლი და ხელმძღვანელობა, არ ეწევა დახმარება დამწყებ მასწავლებლებს, დაბალია მოსწავლეთა ცოდნის დონე, ფორმალურადაა ჩამოყალიბებული საგნობრივი წრეები, სპორტული მოედნები კეთილმოუწყობელია, ინტერნატს არა აქვს მექანიკური უთო და საშრობი კარადა. ანალოგიური მდგომარეობაა ქ. სოხუმის № 2, ბაბუშერისა და გულრიფშის სკოლა-ინტერნატებში.

ძიმე მდგომარეობაში უხდება მუშაობა ხულოს სკოლა-ინტერნატს. ინტერნატს არ აქვს სამეურნეო კორპუსი, მოუწესრიგებელია ცენტრალური გათბობისა და კანალიზაციის სისტემა, მოუგვარებელია აგრეთვე წყალგაყვანილობა, ეზო კეთილმოუწყობელია, სუსტად მუშაობს მზრუნველთა საბჭო. მსგავსი მდგომარეობაა ახალქალაქის, ბოგდანოვიცისა და ადიგენის სკოლა-ინტერნატებში.

ახმეტის სკოლა-ინტერნატში არაა წესრიგში მოყვანილი გათბობის ქსელი, სასადილო არაა უზრუნველყოფილი ცხელი წყლით, ნაკლებად ეწყობა აღსაზრდელთა დაბადებისა და მნიშვნელოვანი თარიღების აღნიშვნა, ზოგიერთ აღსაზრდელს არა აქვს მორგებული ტანსაცმელი, აკლიათ სახელმძღვანელოები, არაა კვირა და უქმე დღეებისათვის შედგენილი რეჟიმი, ასეთივე მდგომარეობაა კიცხისა და წალენჯიხის სკოლა-ინტერნატებში.

ახალდაბის სწავლვეო სახლის ეზო კეთილმოუწყობელია, არაა მოწყობილი სპორტული მოედანი, მოუწესრიგებელია აგრეთვე გათბობის სისტემა, პირსაბნების ონკანებს მოძრობილი აქვს სახელურები, რის გამოც მათი გამოყენება შეუძლებელია, მოუწესრიგებელია ბავშვების ჩაცმულობა, აღსაზრდელთა უმრავლესობას არ აქვს საზამთრო პალტო. საბავშვო სახლში სუსტადაა დაყენებული აღმზრდელობითი მუშაობა, უმოქმედობს პიონერული ორგანიზაცია. საბავშვო სახლში ანტისანიტარიაა.

კოჯრის მესამე საბავშვო სახლში ბევრგან ჭერი და კედლები ჩამონგრეულია, შენობის ერთი ნაწილი კი ავარიულ მდგომარეობაშია, აბანო და სამრეცხაო კეთილმოუწყობელია.

თეთრიწყაროს სკოლა-ინტერნატში სრულებით არაა კანალიზაცია, მოუწესრიგებელია წყალგაყვანილობა, იმის გამო, რომ სასადილოში წყალი შეყვანილი არაა—წყალს ვედროებით ეზიდებიან. საწყობი შეუფერებელ ადგილასაა მოთავსებული, ნაწილი კი დაქირავებულ ბინებშია. სკოლა-ინტერნატს აბანო და სამრეცხაო არა აქვს, ეზო შემოუკავებელია, დამხმარე მეურნეობისათვის გამოყო-

ფილი მიწა უფარგისია. ადგილი აქვს აღსაზრდელთა მიერ უნებარე
თვოდ ინტერნატის ტერიტორიიდან წასვლის შემთხვევებს.

სამტრედიის სკოლა-ინტერნატის ეზო დაჭოპიანებულია და
წვიმის დროს მთლიანად იფარება წყლით, კანალიზაცია არ მუშაობს
და ბინძური წყლის გასვლა ინტერნატის ეზოდან არ ხდება, რის გა-
მო ეზოში გამეფებულია ანტისანიტარია. მოუწყვსრიგებელია აგრეთვე
წყალსადენი. გათბობის სისტემის ცუდად ვაკეთების გამო ოთახები
არ თბება, დღემდე მოუწყობელია სამრეცხაო, ტექნიკური მიზნე-
ბის გამო აბანო არ მუშაობს. მზრუნველთა საბჭოს მუშაობა და
საშეფო ორგანიზაციის დახმარება სუსტია.

აღსანიშნავია აგრეთვე ის გარემოებაც, რომ სკოლა-ინტერნა-
ტები, სპეციალური სკოლა-ინტერნატები და საბავშვო სახლები გა-
ნიცდიან სახელმძღვანელოების, დახაზულობის მიხედვით რვეულე-
ბის, ფერადი ფანქრების, სახატავი და სახაზავი რვეულების ნაკლებ-
ობას.

ზოგიერთ სკოლა-ინტერნატში აღსაზრდელები ვერ ღებუ-
ლობენ ნორმით ვათვალისწინებულ პროდუქტებს, ძალზე მცირე რა-
ოდენობით ღებულობენ ხილს, ბოსტნეულს, ნამცხვარსა და სხვ.

საზოგადოებრივი დათვალეირების ჩამტარებელი კომისიები
არასაკმაოდ ზრუნავენ დასახულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ბიურო, საქა-
რთველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია, განათლების
მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტი და საქ. სსრ
პედაგოგიური საზოგადოების პრეზიდიუმი ა დ გ ე ნ ე ნ

დავეალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების მინისტ-
რებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისა და ქალაქებისა და
რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს, განათლების მუ-
შაკთა პროფკავშირის რაიონული და საქალაქო კომიტეტების თა-
ვმჯდომარეებს, პედაგოგიური საზოგადოების საქალაქო, რაიონული
კომიტეტების თავმჯდომარეებს, საქ. ალკვ საოლქო, საქალაქო და
რაიონულ კომიტეტებს მიიღონ გადამჭრელი ზომები ზემოაღ-
ნიშნულ ნაკლოვანებათა უახლოეს ხანში აღმოსაფხვრელად; საზო-
გადოებრივი დათვალეირების ჩამტარებელი კომისიების მეშვეობით
უზრუნველყონ საქ. ალკვ ცენტრალური კომიტეტის, საქ. სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს, განათლების მუშაკთა რესპუბლიკური კო-
მიტეტისა და პედაგოგიური საზოგადოების პრეზიდიუმის 1964

წლის 25 სექტემბრის დადგენილების „სკოლა-ინტერნატების სპეციალური სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების საზოგადოებრივი დათვალერების შესახებ“ — განუხრელად შესრულდება

საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

ნ. გურგენიძე

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე **ლ. მაღლაფერიძე**

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების თავმჯდომარე —

დ. ლორთქიფანიძე

УТВЕРЖДАЮ
Министр просвещения Грузинской ССР
Т. Лашкарашвили
26 марта 1965 г.

У К А З А Н И Я

о проведении выпускных экзаменов и экзаменов на аттестат о среднем образовании в общеобразовательных школах при Домах офицеров и офицерских клубах в 1964—1965 учебном году

1. Учебные занятия в общеобразовательных школах при Домах офицеров и офицерских клубах в 1964—1965 учебном году заканчиваются 30 апреля.

2. Выпускные экзамены в восьмых классах проводятся с 5 по 13 мая включительно.

3. Экзамены на аттестат о среднем образовании проводятся с 3 по 24 мая включительно.

4. Письменные экзамены в восьмом классе проводятся: по русскому языку—5 мая, по алгебре с арифметикой—10 мая.

5. Письменный экзамен в одиннадцатом классе по литературе (сочинение) проводится—4 мая.

6. Письменный экзамен проводится по текстам, утвержденным Министерством просвещения РСФСР. Для школ, находящихся на территории Грузинской ССР, тексты будут высланы Политическим Управлением Закавказского военного округа.

По всем вопросам подготовки и проведения экзаменов школы должны руководствоваться инструкцией о проведении выпускных экзаменов за курс восьмилетней и средней школы Министерства просвещения РСФСР (см. Сборник приказов и инструкций Министерства просвещения РСФСР № 35, декабрь, 1964 г.).

7. В целях лучшей подготовки и проведения экзаменов в общеобразовательных школах при домах офицеров и офицерских клубах, для оказания необходимой помощи и обеспечения надлежащего контроля за точным соблюдением инструкций Министерства просвещения РСФСР городским и районным отделам просвещения предлагается провести следующие мероприятия:

а) в соответствии с инструкцией до 31 марта 1965 года утвердить состав экзаменационных комиссий для проведения экзаменов на аттестат о среднем образовании в общеобразовательных школах при Домах офицеров и офицерских клубах;

б) провести инструктивное совещание директоров вышеуказанных школ по вопросам проведения экзаменов;

в) осуществлять систематический контроль за организацией и проведением экзаменов и в случае обнаружения недостатков, принимать совместно с политорганами частей необходимые меры к их устранению;

г) своевременно обеспечить общеобразовательные школы при Домах офицеров и офицерских клубах свидетельствами о восьмилетнем образовании и аттестатами о среднем образовании.

8. Результаты экзаменов и итоги учебного года в общеобразовательных школах при Домах офицеров и офицерских клубах кратко осветить в годовом отчете Министерства просвещения АССР, городских и районных отделов просвещения в разделе о работе вечерних и заочных школ на 1964—1965 учебный год.

Основание: Постановление коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 26 марта 1965 года.

Начальник Управления вечерних
и заочных школ Р. Канделаки

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965
წლის 31 მარტის ბრძანება № 305

დამტკიცდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სისტემის თანამდებობათა ნომენკლატურა და დაეგზავნოს იგი ყვე-
ლა ქვემდებარე დაწესებულებას სახელმძღვანელოდ.

ხაფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1965 წლის 26 მარტის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის
ნომენკლატურულ თანამდებობათა

ს ი ა

	დაწესებულებების დასახელება	№№	თანამდებობა
1	რაიონისა და ქალაქის გა- ნათლების განყოფილება	1 2 3	გ ა მ გ ე გამგის მოადგილე სასკოლო ინსპექტორი (გა- რდა ქ. თბილისისა)*
2	მეთოდური კაბინეტი	1 2	გ ა მ გ ე მეთოდისტი (გარდა ქ. თბი- ლისისა)
3	საშუალო სკოლა	1 2 3	დირექტორი დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის და- რგში დირექტორის მოადგილე საწარმოო სწავლების და- რგში
4	რვაწლიანი სკოლა	1 2	დირექტორი დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის და- რგში
5	მუშა ახალგაზრდობის სკო- ლა	1 2	დირექტორი დირექტორის მოადგილე სასწ. მუშაობის დარგში

* ქ. თბილისის განათლების სისტემის ნომენკლატურული თანამდებობანი ცალ-
კე შედგენილი.

1	2	3	4
6	სოფლის ახალგაზრდობის სკოლა	1	დირექტორი
7	საშუალო, რეაწლიანი, მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლები	1	V—VIII და V—XI კლასების მასწავლებელი
8	ბაგა-ბალი	2	ლოგოპედი
9	მუშა ახალგაზრდობის დაუსწრებელი საშუალო სკოლა	1	დირექტორი
		2	დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის დარგში
10	სპეციალური სკოლა-ინტერნატი	3	მასწავლებელი
		1	დირექტორი
		2	დირექტორის მოადგილე სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის დარგში
		3	მასწავლებელი
		4	აღმზრდელი-მასწავლებელი
		5	ექიმი
		6	ბუხჰალტერი
		7	დამხმარე წარმოების და საწარმოო სახელოსნოს გამგე
		8	დირექტორის თანაშემწე სამეურნეო დარგში
11	სკოლა-ინტერნატი	1	დირექტორი
		2	დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის დარგში
		3	უფროსი აღმზრდელი
		4	დირექტორის თანაშემწე სამეურნეო დარგში

1	2	3	4
		5	მასწავლებელი
		6	აღმზრდელი-მასწავლებელი
12	საბავშვო სახლი	7	ბუხპალტერი
		1	დირექტორი
		2	დირექტორის მოადგილე სასწავლო სააღმზრდელო მუშაობის დარგში
		3	V—XI კლასების აღმზრდე- ლი
		4	შრომის ინსტრუქტორი
13	პატარა ცემის სატყეო სკოლა-სანატორიუმი	1	დირექტორი
		2	დირექტორის მოადგილე სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის დარგში
		3	მასწავლებელი
		4	აღმზრდელი-მასწავლებელი
		5	ბუხპალტერი
14	ქ. თბილისის ბიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე	1	დირექტორი
		2	დირექტორის მოადგილე სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის დარგში
		3	განყოფილების გამგე
		4	კაბინეტის გამგე
		5	საგნობრივი წრეების მას- წავლებლები
		6	მთავარი ბუხპალტერი
		7	დირექტორის თანაშემწე სამეურნეო დარგში

1	2	3	4
15	ნორჩ ტექნიკოსთა რესპუ- ბლიკური სადგური	1 2 3 4	დირექტორი დირექტორის მოადგილე კაბინეტის გამგე ბუხჰალტერი
16	ნორჩ ნატურალისტთა რეს- პუბლიკური სადგური	1 2 3 4	დირექტორი დირექტორის მოადგილე კაბინეტის გამგე ბუხჰალტერი
17	მხატვრული აღზრდის რეს- პუბლიკური მეთოდკაბინე- ტი	1 2 3	დირექტორი მეთოდისტი ბუხჰალტერი
18	მუშა და სოფლის ახალგა- ზრდობის სკოლების რეს- პუბლიკური მეთოდკაბინეტი	1 2 3	დირექტორი მეთოდისტი ბუხჰალტერი
19	პოლიტექნიკური და საწარ- მოო სწავლების რესპუბ- ლიკური მეთოდკაბინეტი	1 2 3	დირექტორი მეთოდისტი ბუხჰალტერი
20	ი. გოგებაშვილის სახ. სა- ხალხო განათლების ბიბ- ლიოთეკა	1 2 3	დირექტორი დირექტორის მოადგილე ბიბლიოთეკარი
21	საბავშვო სათამაშოების მუზეუმი	1 2 3	დირექტორი მეცნიერ მუშაკი ბუხჰალტერი

1	2	3	4
22	სახალხო განათლების მუ- ზეუმი	1 2 3	დირექტორი მეცნიერ მუშაკი ბუხჰალტერი
23	ფიზიკური აღზრდის რეს- პუბლიკური მეთოდკაბინე- ტი	1 2 3 4 5	გ ა მ გ ე გამგის მოადგილე მეთოდისტი-მწვრთნელი მეთოდისტი ბუხჰალტერი
24	უფროს პიონერხელმძღვა- ნელთა რესპ. სკოლა	1 2	დირექტორი მასწავლებელი
25	საქართველოს სსრ განათ- ლების სამინისტროს მას- წავლებელთა დახელოვნე- ბის ინსტიტუტი	1 2 3 4 5 6	დირექტორი დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის და- რგში კაბინეტის გამგე მეთოდისტი ბუხჰალტერი დირექტორის თანამემწე სამეურნეო დარგში
26	მასწავლებელთა დახელოვნ- ების ინსტიტუტის ფილია- ლი ქ. ქუთაისში	1 2 3 4	ფილიალის დირექტორი კაბინეტის გამგე მეთოდისტი ბუხჰალტერი

1	2	3	4
27	პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო საკვლევ ინსტიტუტი	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	დირექტორი დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო დარგში სექტორის გამგე სწავლული მდივანი ასპირანტურის გამგე უფროსი მეცნიერ მუშაკი მეცნიერ მუშაკი უმცროსი მეცნიერ მუშაკი დირექტორის მოადგილე სამეურნეო დარგში ბუხჰალტერი
28	სტენოგრაფიისა და მანქანაზე წერის რესპუბლიკური სკოლა	1 2	დირექტორი მასწავლებელი
29	გაზეთი „სახალხო განათლება“	1 2 3 4 5 6	რედაქტორი რედაქტორის მოადგილე პასუხისმგებელი მდივანი განყოფილების გამგე ლიტმუშაკი ბუხჰალტერი
30	ჟურნალი „სკოლა და ცხოვრება“	1 2 3 4 5	რედაქტორი პ/მგებელი მდივანი განყოფილების გამგე ლიტმუშაკი ბუხჰალტერი
31	საქ. სსრ განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის ვახუფილებასთან არსებული სახარჯთაღრიცხვო-საპროექტო ბიურო	1 2 3	უფროსი ინჟინერი ბუხჰალტერი

1	2	3	4
32	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებასთან არსებული ტექნიკური ზედამხედველობის ჯგუფი		1 ჯგუფის უფროსი 2 უფროსი ტექნიკური ზედამხედველი 3 ინჟინერ-ტექნიკური ზედამხედველი 4 ბუხჰალტერი
33	მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველო		1 უფროსი 2 განყოფილების უფროსი იგივე უფროსის მოადგილე 3 განყოფილების უფროსი 4 საქონლის მცოდნე 5 ეკონომისტი 6 ბუხჰალტერი 7 ბაზის გამგე 8 საბაზო მალაზიის გამგე
34	ელფია-ბეთანიის დამხმარე მეურნეობა		1 მეურნეობის დირექტორი 2 ბუხჰალტერი
35	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სპორტული სკოლა		1 დირექტორი 2 დირექტორის მოადგილე სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის დარგში 3 უფროსი მწვრთნელი 4 მწვრთნელი 5 დირექტორის მოადგილე სამეურნეო დარგში 6 უფროსი ბუხჰალტერი

1	2	3	4
36	აფხაზეთისა და აჭარის ახსრ 1. განათლების სამინისტრო 2. განათლების განყოფილება 3. სკოლა-ინტერნატი 4. საბავშვო სახლი 5. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის აფხაზეთის ფილიალი 6. ქობულეთის სატყეო სკოლა-სანატორიუმი 7. საბავშვო სახლი	1 2 3 1 1 1 1 1 1 2 1 1	მინისტრი მინისტრის მოადგილე განყოფილების გამგე გ ა მ გ ე დირექტორი დირექტორი დირექტორი მეთოდისტი დირექტორი დირექტორი
37	სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქი 1. ოლქის განათლების განყოფილება 2. რაიონისა და ქალაქის განათლების განყოფილება 3. სკოლა-ინტერნატი 4. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ფილიალი 5. საბავშვო სახლი	1 2 3 1 1 1 2 1	გ ა მ გ ე გამგის მოადგილე სექტორის გამგე გ ა მ გ ე დირექტორი დირექტორი მეთოდისტი დირექტორი
38	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატი	1 2 3	სამმართველოს უფროსი განყოფილების უფროსი სამმართველოს უფროსის მოადგილე

1	2	3	4
		4	განყ. უფ. მოადგილე
		5	მინისტრის თანაშემწე
		6	მთავარი ბუხპალტერი
		7	უფროსი ინსპექტორი
		8	სასკოლო ინსპექტორი
		9	ინსპექტორ-მეთოდისტი
		10	ინსპექტორ-რევიზორი
		11	მეთოდისტი
		12	ინსპექტორი
		13	მთავარი ბუხპალტრის მოადგილე
		14	უფროსი ბუხპალტერი
		15	უფროსი ეკონომისტი
		16	ეკონომისტი
		17	სტატისტიკოსი
		18	კანცელარიის გამგე
		19	არქივის გამგე
		20	სათამაშოების სამხატვრო ტექნიკური კომისიის პ/მგე- ბელი მდივანი
		21	უფროსი ინჟინერი
		22	ინჟინერი
		23	უფროსი რევიზორი
		24	რევიზორი
		25	მემანქანეთა ბიუროს გამგე
		26	მდივნები და მდივან-მემან- ქანეები

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 2 აპრილის ბრძანება № 324

თბილისის ზოგიერთ საშუალო სკოლაში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობისა და სპორტული მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

ზემდგომი ორგანოების დადგენილებისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1964 წლის 15 ივნისის № 636 ბრძანების შესასრულებლად ქ. თბილისის განათლების ორგანოებისა და სკოლების მიერ გარკვეული მუშაობა ჩატარებული მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის გაუმჯობესების საქმეში.

რიგ სკოლებში (მე-19, 22-ე, 37-ე, 43-ე, 64-ე, 71-ე, 77-ე, 87-ე) საგრძნობლად გაუმჯობესდა ფიზიკური კულტურის გაკვეთილების ხარისხი, მოსწავლეებს კარგად აქვთ შეთვისებული საპროგრამო მასალა, სათანადო სიმაღლეზე დაყენებული კლასგარეშე სპორტული მუშაობა, ფართოდ ტარდება შინასასკოლო შეჯიბრებები, სასკოლო სპარტაკიადები, სპორტული საღამოები, მასობრივი ტურისტული ლაშქრობანი და სხვა სახის სპორტული-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებანი.

ბევრი სკოლა (52-ე, 64-ე, 87-ე, 88-ე) წარმატებით ასრულებს სპორტსმენ-თანრიგოსანთა მომზადების გეგმას.

სკოლები ძირითადად დაკომპლექტებულია სათანადო კვალიფიკაციის მქონე ფიზიკური კულტურის მასწავლებელთა კადრებით. გაუმჯობესდა ფიზიკური კულტურის მასწავლებელთა რაიონული მეთოდური გაერთიანებების მუშაობა (ორჯონიკიძისა და კიროვის სახელობის რაიონები).

ერთგვარად გაუმჯობესდა მატერიალური ბაზა ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში მეცადინეობისათვის.

ამასთან ერთად ამ საქმეში ადგილი აქვს არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებს.

ბევრ სკოლაში ფიზიკური აღზრდა ჯერ კიდევ არ სწარმოებს სათანადოდ დადგენილი სისტემის მიხედვით, სუსტია გაკვეთილის ორგანიზაცია. ზოგჯერ ადგილი აქვს ფორმალისმს სასწავლებლებში კლასგარეშე მუშაობის ჩატარებაში. არადამაკმაყოფილებელია მოსწავლეთა დასწრება გაკვეთილებზე (28-ე, 46-ე, 60-ე, 62-ე, 106-ე სკოლებში), ხშირია შემთხვევები, როდესაც მოსწავლეთა განთავისუფლება ფიზკულტურის გაკვეთილებიდან ხდება ზერელე საექიმო შემოწმების შედეგად და მეცადინეობიდან განთავისუფლებულ მოსწავლეთა ხია არ ფორმდება სკოლის დირექტორის ბრძანებით. ბევრგან არ წარმოებს მოსწავლეთა სამედიცინო შემოწმება და სამედიცინო ჯგუფებად დაყოფა სასწავლო წლის დაწყებისთანავე, არ ტარდება მეცადინეობა ცალკე სუსტი ჯანმრთელობის მოსწავლეებთან.

კლასიდან კლასში გადასაცემი შეფასება ფიზიკურ კულტურაში ბევრგან არ არის გამოყენებული როგორც საშუალება სასწავლო მუშაობის ასამაღლებლად ამ საგანში.

კუდად არის დაყენებული სასწავლო მუშაობა შემოწმებული სკოლების დაწყებითი კლასების უმრავლესობაში. ბევრგან დაწყებითი კლასების მასწავლებლებს არ გააჩნიათ მეთოდური და დამხმარე ლიტერატურა; ზოგჯერ გაკვეთილები ფიზკულტურაში გადაქცეულია დაწყებითი კლასების მასწავლებელთათვის განაკვეთის შესაგებად, რის შედეგადაც ფიზკულტურის მასწავლებლებს შემდგომ კლასებში საბროგრამო მასალის გავლა ხელახლა უხდებათ.

მთავარი ნაკლოვანებანი კლასგარეშე ფიზკულტურულ მუშაობაში იმაში მდგომარეობს, რომ მას ბევრ სკოლაში არ აქვს მიღებული მასობრივი ხასიათი, რის შედეგადაც სპორტულ სექციებში და შეჯიბრებებში მონაწილეობის მისაღებად მოსწავლეთა უმნიშვნელო ნაწილია ჩაბმული. 26-ე, 28-ე, 50-ე და 114-ე საშუალო სკოლებში სპორტული სექციები ფორმალურად არსებობენ; ამ სკოლებში არ ტარდება სისტემატურად შეჯიბრებები სპორტის სხვადასხვა სახეში და სხვა მასობრივი სპორტული ღონისძიებანი. მე-60 საშუალო სკოლის 1800 მოსწავლიდან კლასგარეშე სპორტულ მუშაობაში ჩაბმულია მხოლოდ 35 მოსწავლე, ხოლო 62 საშუალო სკოლის 2000 მოსწავლიდან—57 მოსწავლე. მე-60 სკოლის პედაგოგიურ საბჭოს სხდომაზე არ განუხილავთ სპორტულ-მასობრივ ღონისძიებათა კალენდარი, იგი არ არის დამტკიცებული სკოლის ადმინისტრაციის

მიერ, არ სწარმოებს ჩატარებული შეჯიბრებების შედეგების განხილვა.

სკოლების მნიშვნელოვან ნაწილს არა აქვს შექმნილი აუცილებელი პირობები მეცადინეობის ნორმალურად ჩასატარებლად ფიზკულტურაში (39-ე, 59-ე, 65-ე, 75-ე, 102-ე, 103-ე, 106-ე, და სხვ.), არ გააჩნიათ სპორტული დარბაზები და მოედნები, მეცადინეობა ტარდება შეუფერებელ შენობებში, ვიწრო დერეფნებში სათანადო სპორტული ფორმის გარეშე, ხშირ შემთხვევებში კი ღია ცის ქვეშ დაბალი ტემპერატურის დროს ყოველდღიური ტანსაცმელითა და ფეხსაცმელით. ბევრი სკოლის (52-ე, 54-ე, მე-60, 62-ე, 83-ე, 123-ე) სპორტული დარბაზების გასახდელი ოთახები არაღანიშნულებით არის გამოყენებული და მოსწავლეები ტანსაცმელს იატაკზე აწყობენ. 46-ე საშუალო სკოლის სპორტულ დარბაზში მინები ჩამტვრეულია, არ არის ტანვარჯიშული კედელი, დარბაზში ანტისანიტარიაა, მოუწყობელია სკოლის სპორტული მოედანი.

ფიზიკური აღზრდის საქმეში არსებული ნაკლოვანებანი იმის შედეგიც არის, რომ ზოგიერთი სკოლის ხელმძღვანელი შეუფასებლობას იჩენს ფიზიკური კულტურისა და სპორტისადმი. სკოლების ხელმძღვანელები იშვიათად ან სრულებით არ ესწრებიან მეცადინეობას ფიზკულტურაში, არ უწევენ სათანადო დახმარებასა და კონტროლს ფიზკულტურის მასწავლებლებს სასწავლო პროცესის გასაუმჯობესებლად. ასე მაგალითად, 75-ე საშუალო სკოლის ხელმძღვანელებს მიმდინარე სასწავლო წლის განმავლობაში არცერთი გაკვეთილი არ მოუსმენიათ ფიზკულტურაში.

განათლების განყოფილებები სკოლების ინსპექტირების დროს სათანადოდ არ სწავლობენ ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობას, ფიზიკური კულტურის მასწავლებლებსა და სკოლებს არ უყენებენ იმ მოთხოვნებს, რომლებიც გამომდინარეობენ სასწავლო პროგრამების შინაარსისა და ფიზიკური აღზრდის საერთო ამოცანებიდან.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. სკოლების დირექტორებმა:

ა) მოსწავლეთა შორის სასწავლო, სპორტული და მასობრივ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით, გაზარდონ მომთხოვნელობა ფიზიკური კულტურის მასწავლებლების, სკოლის ექიმებისა და კლასების ხელმძღვანელებისადმი. მათზე სისტემატური დახმარებისა და კონტროლის გაწევით უზრუნველყონ ფიზიკუ-

რი კულტურის გაკვეთილების სწორი დაგეგმვა, გაკვეთილების ხარისხის გაუმჯობესება, კლასგარეშე სპორტული და გამაჯანსაღებელი მუშაობის ჯეროვან დონეზე დაყენება;

ბ) სისტემატურად დაესწრონ ფიზიკური კულტურის გაკვეთილებს, უზრუნველყონ ფიზკულტურის მასწავლებლების მიერ სასწავლო პროგრამის მოთხოვნების აუცილებელი შესრულება; რეგულარულად განიხილონ პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე ფიზიკური აღზრდისა და სპორტული მუშაობის საკითხები და გაატარონ სათანადო ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველყოფენ ნორმალური პირობების შექმნას ფიზიკური კულტურის სახელმწიფო პროგრამის შესრულებისათვის;

გ) ორგანიზაციულად განამტკიცონ სასკოლო ფიზიკური კულტურის კოლექტივები, გადააქციონ ისინი მოსწავლეთა გამაჯანსაღებელ და მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის კერად.

დ) არ დაუშვან ფიზიკური კულტურის გაკვეთილებიდან მოსწავლეთა განთავისუფლება ზერელე საექიმო შემოწმების მიხედვით. სკოლის ექიმთან, ფიზიკური კულტურის მასწავლებლებთან და კლასის ხელმძღვანელებთან ერთად შეისწავლონ მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და ფიზიკური განვითარების მდგომარეობა. სუსტი ჯანმრთელობის მქონე მოსწავლეებთან ჩაატარონ სამკურნალო ფიზკულტურა და ჰიგიენური ტანვარჯიში — ექიმისა და ფიზიკური კულტურის მასწავლებლის მიერ წინასწარ შედგენილი ვარჯიშებით;

ე) სათანადო მუშაობა ჩაატარონ მოსწავლეებთან, მშობლებთან და კლასის ხელმძღვანელებთან ფიზიკური კულტურის გაკვეთილებზე მოსწავლეების სპორტულ ფორმაში გამოცხადების შესახებ, მიაღწიონ იმას, რომ ფიზიკური კულტურის გაკვეთილებზე მოსწავლეები ცხადდებოდნენ სათანადო სპორტული ფორმით;

ვ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა ფიზიკურ და ჰიგიენურ აღზრდას. მეთოდურ გაერთიანებაში ჩააბან დაწყებითი კლასის მასწავლებლები;

ზ) სრულ წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო სპორტული მოედნები. მოაწყონ კალათბურთისა და ფრენბურთის, მოძრავ თამაშობათა და განსაკუთრებით კი მძლეოსნური სექტორები (სიგრძეზე და სიმადლეზე სახტომი ორმო, ადგილი ტყორცნისათვის, სარბენი ბილიკი და სხვ.);

თ) რეგულარულად ჩაატარონ სწავლის დაწყებამდე დილის გამაჯანსაღებელი ტანვარჯიში. იზრუნონ ნიჟნოსანთა და სპორტ

სმენ თანრიგოსანთა მომზადებისათვის. სათანადო ყურადღება და უთმონ საზოგადოებრივი ფიზკულტურული კადრების (სპორტული მსაჯები, ფიზკულტურული ორგანიზატორები) მომზადებას. სპორტულ მეცადინეობებში მოსწავლეთა მასობრივი ჩაბმის მიზნით გაზარდონ თითოეულ სპორტულ სექციაში გაერთიანებულ მოსწავლეთა რაოდენობა;

ი) სპორტული დარბაზის რემონტი ჩაატარონ სკოლის რემონტთან ერთად, მოაწესრიგონ დარბაზის გათბობა, უზრუნველყონ იგი ტაბელით გათვალისწინებული სპორტული ინვენტარიტა და იარაღებით. დარბაზების გაუქმებული გასახდელი ოთახები დაუყოვნებლივ აღადგინონ და სათანადოდ მოაწყონ.

სათანადო ყურადღება მიაქციონ ფიზიკური კულტურის გაკვეთილების ჩასატარებელ ადგილზე სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვას;

2. ქ. თბილისის და მისი რაიონებზე განათლების განყოფილებებმა:

ა) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული დებულების შესაბამისად ქ. თბილისისა და რაიონების განათლების განყოფილებებთან შექმნან ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის საბჭოები;

ბ) გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი ფიზიკური აღზრდის დაყენებაზე სკოლებში. დასახონ და გაატარონ სათანადო ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ფიზიკური აღზრდის, სპორტული და გამაჯანსაღებელი მუშაობის მკვეთრად გაუმჯობესებას; გაზარდონ ფიზიკურ აღზრდის მოსწავლეობისა და სკოლის ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობა ამ საქმეში. მკაცრი ზომები მიიღონ იმ სკოლების ხელმძღვანელების მიმართ, რომლებიც შეუფასებლობას იჩენენ მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის საკითხებისადმი; სისტემატურად შეამოწმონ სკოლების მუშაობა და საჭიროების შემთხვევაში საკითხი განიხილონ სახალხო განათლების საბჭოს ან აღმასკომების სხდომებზე;

გ) ქ. თბილისისა და რაიონების ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილებებთან ერთად შეამოწმონ და მიიღონ ერთობლივი ღონისძიება სკოლაში მოსწავლეთა სამედიცინო ჯგუფებად დაყოფის შესახებ;

დ) მიიღონ საჭირო ზომები სკოლების სასპორტო ბაზების სრულ წესრიგში მოყვანისა და მოწყობისათვის სასწავლო ინვენტარ-

რითა და სპორტული იარაღებით უზრუნველყოფისათვის. მაქსიმალურად გამოიყენონ ამ საქმეში შეფი ორგანიზაციების დახმარება. უზრუნველყონ მოსწავლეთა სასკოლო რაიონული და საქალაქო სპარტაკიადების ორგანიზებულად, მაღალ სპორტულ დონეზე ჩატარება.

ე) შეისწავლონ სუსტი მატერიალური ბაზის მქონე სკოლებთან ახლო მდებარე სხვა უწყებების სპორტულ ნაგებობათა გამოყენების შესაძლებლობანი და სათანადო ხელმძღვანელი ორგანოების დახმარებით მიღწიონ შეთანხმებას ამ ბაზებზე ფიზკულტურის გაკვეთილების ჩატარების შესახებ;

ვ) სათანადო ყურადღება დაუთმონ ფიზიკური კულტურის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლების საკითხებს, გააუმჯობესონ ფიზკულტურის მასწავლებელთა სასკოლო და რაიონული მეთოდური გაერთიანებების მუშაობა; სისტემატურად გააძლიერონ მასწავლებლებს მოწინავე გამოცდილება, უახლესი მიღწევები ფიზიკური აღზრდის თეორიის დარგში; რეგულარულად მოაწყონ ფიზკულტურულ და პედაგოგიურ ჟურნალებში ფიზიკური აღზრდის მეთოდის შესახებ გამოქვეყნებული სტატიების განხილვა.

3. ქ. თბილისის განათლების განყოფილებამ (თ. ეგაძე):

ა) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1964 წლის 15 ივნისის № 63 ბრძანების შესაბამისად შეიმუშაოს გეგმა სპორტული ბაზების (დარბაზები, კლასები) მიშენების შესახებ 1965 - 1966 წლებში იმ სკოლებთან, რომლებსაც საკუთარი სპორტული ბაზები არ გააჩნიათ და დააყენოს საკითხი ქ. თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის წინაშე ამ ბაზების მშენებლობის განხორციელების შესახებ როგორც სკოლების კაპიტალური რემონტის, ისე ქარბი შემოსავლისა და კაპიტალურ დაბანდებათა თანხებიდან;

ბ) მიმდინარე სასწავლო წლის ბოლომდე შეისწავლოს დაწყებით კლასებში ფიზკულტურის სწავლების მდგომარეობა და იქ, სადაც მასწავლებლებს რაიმე მიზეზის გამო არ შეუძლიათ საპროგრამო მასალის სწავლების უზრუნველყოფა ამ საგანში, შეცვალონ ისინი სათანადო სპეციალისტებით;

გ) მიიღოს ზომები ქალაქის პედაგოგიური კაბინეტის ფიზიკური აღზრდის სექციის მუშაობის გასაუმჯობესებლად;

დ) ეს ბრძანება განიხილოს სკოლებში პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე;

ე) ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე მოახსენოს გა-

ნათლების სამინისტროს მიმდინარე წლის 1-ლ ივნისამდე.

4. ეთხოვოს ქ. თბილისის მშრომელთა დემუტატების საქართველოს ალმასკომს დააჩქაროს მიწის ნაკვეთის გამოყოფა ლინინის, ორჯონიკიძის ან 1-ლი მაისის სახელობის რაიონში წყალ-თა სახეობის ბავშვთა სპორტული სკოლის საცურაო აუზის მშენებლობისათვის და გამოყოს სათანადო მიწის ნაკვეთები ფეხბურთისა და სპორტულ თამაშობათა სკოლების მშენებლობისათვის.

5. სკოლების სამმართველომ (დ. ჯავახია) და ფიზიკური აღზრდის მეთოდურმა კაბინეტმა (გ. მერკვილაძე) კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 12 მარტის დადგენილება

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

**საგანმანათლებლო და მეცნიერებათა მინისტროს 1965
წლის 3 აპრილის ბრძანება № 334**

**სიღნაღის, წულუკიძისა და ხობის რაიონების საღამოს და
დაუსწრებელი სკოლების დაკომპლექტებისა და მოსწავლეთა
კონტინგენტის შენარჩუნების მდგომარეობის შესახებ**

როგორც შემოწმებით გამოირკვა, მიმდინარე სასწავლო წელს სიღნაღის, წულუკიძისა და ხობის რაიონების განათლების განყოფილებები და საღამოს და დაუსწრებელი სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები გარკვეულ მუშაობას ატარებენ საღამოს და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეებით დაკომპლექტებისა და არსებული კონტინგენტის შენარჩუნების საქმეში; ასე, მივლითად, ქ. წულუკიძის დაუსწრებელ საშუალო სკოლაში (დირექტორი ვ. ქობალია), სახალხო მეურნეობის გეგმით გათვალისწინებული 127 ახალგაზრდის ნაცვლად, სწავლობს 200 მოსწავლე; ხობის რაიონის ქვემო ქვალონის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 102 მოსწავლისა, ჩაბმულია სწავლებაში 114 ახალგაზრდა.

— მაგრამ ამასთან აღსანიშნავია, რომ ხსენებული რაიონების მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებს ამ საქმეში აქვთ სერიოზული ხასიათის ნაკლოვანებებიც: სიღნაღის რაიონის მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში ნაცვლად სახალხო მეურნეობის გეგმით გათვალისწინებული 541 მოსწავლისა, ჩაბმულია სწავლებაში 458 კაცი, მიუხედავად იმისა, რომ რაიონში აღრიცხულია სწავლებაშია ჩაუბმელი რვაწლიანი და საშუალო განათლების არმქონე 477 ახალგაზრდა; წულუკიძის რაიონში სახალხო მეურნეობის გეგმით გათვალისწინებული 862 ახალგაზრდის ნაცვლად, სწავლებაშია ჩაბმული მხოლოდ 771 მოსწავლე. ანალოგიურ მდგომარეობას აქვს ადგილი ხობის რაიონში, სადაც სახალხო მეურნეობის გეგმის შესრულებას აკლია 67 მოსწავლე, და ეს მაშინ, როცა

რაიონში აღრიცხულია სწავლებაში ჩასაბმელი საშუალო განათლების არმქონე 431 ახალგაზრდა;

ხემოსხენებულ რაიონებში ირღვევა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1964 წლის 25 თებერვლის № 1/328 განკარგულება, რომელიც კატეგორიულად კრძალავს სალამოს და დაუსწრებელ სკოლებში 16 წლამდე ასაკის ახალგაზრდობის მიღებას; ასე, მაგალითად, ხობის რაიონის სალამოს სკოლებში სასკოლო ასაკის 75 ახალგაზრდა სწავლობს, წულუკიძის რაიონში—40 და ა. შ.

ამ ტიპის სკოლებში ძალიან მცირე რაოდენობით სწავლობენ ქალები; მაგალითად, სიღნაღის რაიონის სალამოს სკოლებში სწავლებაში ჩაბმული 469 მოსწავლიდან ქალია მხოლოდ 14.

არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა ტარდება სწავლებაში ჩაბმული კონტინენტის შესანარჩუნებლად: სიღნაღის რაიონის სალამოს სკოლებს მიმდინარე სასწავლო წელში ჩამოშორდა 87 მოსწავლე. ამასთან აღსანიშნავია ის, რომ ზოგი სკოლის ხელმძღვანელი ნაკლებ დაინტერესებას იჩენს სასწავლო წლის მანძილზე სკოლიდან ამა თუ იმ მიზეზით გასული მოსწავლის შემდგომი ბედით; ქ. წულუკიძის მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი საშუალო სკოლიდან (დირექტორი გ. რუხაძე) პროფტექნიკური სასწავლებლის დამთავრებისა და ქ. ქუთაისის ორჯონიკიძის სახ. ავტოქარხანაში სამუშაოდ გაგზავნის გამო, გავიდა 31 მოსწავლე, რომელთა ნაწილი, როგორც გამოირკვა, დღემდე არ აგრძელებს სწავლას.

სიღნაღისა და ხობის რაიონების განათლების განყოფილებებმა დააგვიანეს მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების დირექტორებისა და სასწავლო ნაწილში მათი მოადგილეების ხელფასების მეორე ტარიფიკაცია, რომელიც მესამე მეოთხედის დასაწყისში უნდა ჩატარებულიყო.

რაიონებსა და სკოლებს ადგილებზე დღემდე არ აქვთ შედგენილი რეაწლიანი განათლების არმქონე ახალგაზრდობის სწავლების პერსპექტიული გეგმა, რომლითაც ამ კატეგორიის ახალგაზრდობის სწავლება უნდა დამთავრდეს 1970 წლამდე.

სიღნაღის, წულუკიძისა და ხობის რაიონებში მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკოლების დასახმარებლად დღემდე არ არის შექმნილი მუდმივმოქმედი ხელშემწყობი კომისიები.

ხემაღნიშნული და სხვა მსგავსი ნაკლოვანებანი გამოწვეულია იმით, რომ სიღნაღის, წულუკიძისა და ხობის რაიონების გა-

ნათლების ორგანოები და პედაგოგიური კოლექტივები არადამაკმა-
ყიფილებელ მუშაობას ატარებენ, ერთი მხრივ, სწავლებაში ჩაბმულ
და ჩასაბმელ ახალგაზრდობასთან და, მეორე მხრივ, სათანადო
წარმოება-დაწესებულების ადმინისტრაციასთან და საზოგადოებრივ
ორგანიზაციებთან.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. სიღნაღის, წულუკიძისა და ხობის რაიონების სალამოს და
დაუსწრებელი სკოლების დირექტორებმა:

ა) ზუსტად აღრიცხონ რეაწლიანი და საშუალო განათლების
არმქონე ახალგაზრდობა და მიაღწიონ სწავლებაში მათ ჩაბმას;

ბ) კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმის შესასრულებ-
ლად გაშალონ ფართო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა. ამ მიზნით
საქმიანი კავშირი დაამყარონ წარმოება-დაწესებულების ადმინისტ-
რაციასთან, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან და მიაღწიონ მათ
დაინტერესებას რეაწლიანი და საშუალო განათლების არმქონე
ახალგაზრდობის სწავლებაში ჩაბმით;

გ) სათანადო ხელმძღვანელ სამეურნეო ორგანოებთან ერთად
შეადგინონ რეაწლიანი განათლების არმქონე ახალგაზრდების სწავ-
ლების პერსპექტიული გეგმა იმ ანგარიშით, რომ 1970 წლისათვის
დამთავრდეს ამ კონტინგენტთან მუშაობა;

დ) მიიღონ ზომები სწავლებაში ჩაბმული კონტინგენტის შე-
სანარჩუნებლად. მიაღწიონ სწავლის გაგრძელებას იმ მოსწავლეთა
მიერ, რომლებმაც სასწავლო წლის მანძილზე სხვადასხვა მიზეზით
გამოიცვალეს სამუშაო ადგილი;

ე) აღკვეთონ მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწ-
რებელ სკოლებში 16 წლის ასაკამდე ახალგაზრდობის მიღება. ამ
საქმეში მტკიცედ იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს 1965 წლის 15 მარტს დამტკიცებული „მითითებებით
სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწ-
რებელ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა მიღების
შესახებ“;

ვ) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკო-
ლების მუშაობისათვის დახმარების მიზნით დაუყოვნებლივ შექმნან
ხელშემწყობი კომისიები, განათლების სამინისტროს 1960 წლის
14 ოქტომბერს დამტკიცებული დებულების მიხედვით.

2. სიღნაღის, წულუკიძის და ხობის რაიონების განათლების

განყოფილებათა გამგეებმა (ამხ. ე. დალაქიშვილმა, გ. თევდორაძემ, შ. ხარებაევამ).

ა) მიიღონ ზომები მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტის შესანარჩუნებლად;

ბ) უზრუნველყონ ამ საქმეში ადგილობრივი საბჭოთა, პროფკავშირული, კომკავშირული და სამეურნეო ორგანიზაციების აქტიური მონაწილეობა;

გ) მიიღონ საღამოს და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეთა მიერ კანონით დაწესებული შეღავათებით დაუბრკოლებლად სარგებლობას.

3. განათლების სამინისტროს საღამოს და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) მიმდინარე წლის მეოთხე კვარტალში შეამოწმოს მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკოლების მიერ კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმის შესრულების, მოსწავლეთა არსებული რაოდენობის შენარჩუნების საკითხები და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 26 მარტის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 5 აპრილის ბრძანება № 338

გარდაბნის რაიონში სოფლად მომუშავე მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ გარდაბნის რაიონში სოფლად მომუშავე მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა, რომელიც გათვალისწინებული იყო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1964 წლის სახელმწიფო გეგმით, დღემდე არ დაწყებულა, რაც უნდა მიეწეროს ამ საქმისადმი რაიონის განათლების განყოფილებისა და განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის განყოფილების უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებას.

განათლების განყოფილების გამგემ ამხ. გ. რაზმაძემ, ნაცვლად იმისა, რომ კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებისაგან მიღებული ტექნიკური დოკუმენტაცია გადაეცა მშენებელ ორგანიზაციაზე და გაეფორმებინა ხელშეკრულება, ეს დოკუმენტაცია გადასცა კოჯრის მეექვსე საბავშვო სახლის დირექტორს და ამით დაკმაყოფილდა. ხოლო კაპიტალური მშენებლობის განყოფილების ინჟინერ-ტექნიკურადამხედველმა ამხ. გ. სუხიშვილმა გამოიჩინა საქმისადმი უყურადღებობა და არ მიიღო საჭირო ქმედითი ზომები.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

სოფლად მომუშავე მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებისათვის, რის შედეგად 1964 წელს ჩაიშალა გარდაბნის რაიონში საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა და არ იქნა ათვისებული ამ დანიშნულებით მთავრობის მიერ გამოყოფილი თანხები, გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. გ. რაზმაძეს და კაპიტალური მშენებლობის ტექნიკურადამხედველს ამხ. გ. ს. სუხიშვილს გამოეცხა-

დოთ საცვედური და გაფრთხილებული იქნენ, რომ შემდგომში
მსგავსი შემთხვევისათვის ისინი სასტიკად დაისჯებიან.

საქართველოს
საგარეო ურთიერთობების
მინისტროს

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1965 წლის 26 მარტის დადგენი-
ლება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965
წლის 5 აპრილის ბრძანება № 339**

**ვანისა და წალენჯიხის რაიონების სკოლებში მოსწავლეთა
შრომითი სწავლების მდგომარეობის შესახებ**

შემოწმებული სკოლების ერთ ნაწილში სწორადაა გაგებული შრომითი სწავლების მიზანი და ამოცანები. ისინი სერიოზულად ეკიდებიან ამ საქმეს და გარკვეულ წარმატებებსაც აღწევენ.

სკოლებში მოწყობილია სახელოსნოები (სადურგლო და საზეინკლო), დამონტაჟებულია სხვადასხვა სახის ჩარხები და დაზგები. აქვთ სამუშაო იარაღები, ხელსაწყოები, დასამუშავებელი მასალა და სხვ.

ვანის რაიონის ტობანიერის რვაწლიანი სკოლის (დირექტორი გ. მეფარიშვილი და სახელოსნოს გამგე მასწავლებელი აკ. ძაძუაშვილი) სახელოსნოში აქვთ ხის დასამუშავებელი სახარატო, სარანდი და საღესი ჩარხები. თითოეულ მოსწავლეს მიჩნეული აქვს სამუშაო ადგილი და ხელსაწყო-იარაღები. მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს ტექნოლოგიას, მასალათა დამუშავების წესებს, მექანიზირებული საწარმოს მუშაობის პრინციპებს.

ამ სკოლის V—VIII კლასების მოსწავლეთა დიდი უმრავლესობა შრომისადმი დიდ ინტერესს იჩენს. გასულ წელს მათ დაამზადეს 32 მერხი, ხოლო ამჟამად ამზადებენ 30 მერხს. აღსანიშნავია, რომ მერხის თვითეული დეტალის დამზადება მიმდინარეობს პროგრამის შესაბამისად (ხერხვა, რანდვა, დეტალების შეერთება, წებოს მომზადება და სხვ.).

ვანის საშუალო სკოლის (დირექტორი მ. მესხი) სასწავლო სახელოსნოში (სადურგლო და საზეინკლო) დადგმულია სხვადასხვა ჩარხი, მოწყობილია ელექტროგაყვანილობა, დაცულია უსაფრთხოებისა და საწარმოო სანიტარიის წესები. საკმაო რაოდენობით აქვთ იარაღები მერქანზე და ლითონზე მუშაობისათვის სახე-

ლოსნოში (გამგე რ. ორმოცაძე), მოწყობილია მოსწავლეთა საუკეთესო ნამუშევრების სტენდები.

ვანის და წალენჯიხის რაიონების სკოლები უზრუნველყოფილია სასწავლო-საცდელი ნაკვეთებით, რომელზედაც მოსწავლეები ეწევიან საცდელ-პრაქტიკულ მუშაობას.

ვანის რაიონის სკოლების მოსწავლეებმა შეაგროვეს და კოლმეურნეობებს გადასცეს თავიანთ ბაღებში გამოყვანილი ხეხილკენკროვან მცენარეთა 34 ათასამდე სტანდარტული ნერგი.

მიუხედავად ამისა, შემოწმების შედეგად გამოვლინდა სერიოზული ნაკლოვანებები. შესწავლილი სკოლების უმრავლესობაში სახელოსნოები არ არის მოწყობილი. მოსწავლეთა მიერ შესრულებული სამუშაოები არ პასუხობენ სასწავლო ამოცანებს და არა აქვთ საზოგადოებრივ-სასარგებლო ხასიათი.

ვანის რაიონის ისრითის საშუალო სკოლის (დირექტორი გ. საღრიშვილი) სახელოსნო დაუმთავრებელ შენობაშია მოთავსებული. ცუდი ამინდის დროს სახელოსნოში მუშაობა არ შეიძლება. ანალოგიური მდგომარეობაა წალენჯიხის რაიონის ჯგალისა (დირექტორი ს. კვარაცხელია) და ჯვარის (დირექტორი ი. ჭანტურია) საშუალო სკოლებში.

წალენჯიხის რაიონის საბჭოთა მეურნეობის საშუალო სკოლის (დირექტორი ვ. ჩიქობავა) და ვანის რაიონის ყუმურის საშუალო სკოლის (დირექტორი ი. უღრელიძე) სახელოსნოები (სადურგლო და საზეინკლო) მოთავსებულია მეტად პატარა ოთახებში.

შრომითი სწავლების მასწავლებლებად და სახელოსნოს გამგეებად ძირითადად ზოგადი საშუალო განათლების მქონე პირები და არასპეციალისტები მუშაობენ. მათ არ შეუძლიათ მოსწავლეებს მისცენ საჭირო ახსნა-განმარტება და სწორი ტექნიკური მიმართულება.

წალენჯიხის საბჭოთა მეურნეობის საშუალო სკოლაში სადურგლო და საზეინკლო საქმეს მათემატიკისა და გერმანული ენის მასწავლებლები გ. საჯაია და ს. მებონია ასწავლიან, ჯვარის საშუალო სკოლაში—გ. ჭაკობია, რომელსაც სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმში აქვს დამთავრებული, ხოლო ყუმურის საშუალო სკოლის სახელოსნოს გამგე ნ. პაიჭაძე და ისრითის საშუალო სკოლის სახელოსნოს გამგე შ. დვალისვილი ზოგადი საშუალო განათლებით არიან. ჯგალის საშუალო სკოლის VI კლასში (მასწ. რ. კვარაცხელია) დარღვეულია მეცადინეობათა მონაცვლეობა სადურგლო-სა-

ზეინკლო საქმესა და მეოჯახეობას შორის. ვაჟები და გოგონები ერთდროულად მუშაობენ სახელოსნოში. მოსწავლეებს არ აქვთ სადურგლო და საზეინკლო იარაღების გამოყენების ჩვევები. ვაჟებმა ვერ შესძლეს მიცემული ნახაზის მიხედვით დაემზადებინათ სკამის ფეხი. ამავე ვაკვეთილზე დარღვეული იყო უსაფრთხოებისა და საწარმოო სანიტარიის წესები. გირაგსა და დასამუშავებელ მასალას ნაქლებისაგან ხელის გადასმით ან შებერვით ასუფთავებდნენ.

წალენჯიხის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის და ვანის რაიონის ისრითის საშუალო სკოლებში არ აქვთ მოსწავლეთა ნამუშევრები სადურგლო და საზეინკლო საქმეში.

ისრითისა და ჯვარის საშუალო სკოლებში ჯერ კიდევ არ არის დამონტაჟებული და გამოყენებული გასულ წელს მიღებული ჩარხები, ხოლო ისრითის, ყუმურის, ჯგალისა და ჯვარის საშუალო სკოლებში მოუვლელით ზიანდება სამუშაო იარაღები.

სერიოზული ნაკლოვანებებით ხასიათდება საცდელ-პრაქტიკული მუშაობა სოფლის მეურნეობაში. საცდელ-პრაქტიკული მუშაობის საათები ცხრილში შეტანილია მთელი წლის მანძილზე, რითაც დარღვეულია მისი სწავლების სეზონურობა.

ჯგალის საშუალო სკოლის (დირექტორი ს. კვარაცხელია) V და VI კლასების განაყოფ ჯგუფებში ერთი და იგივე მასწავლებელი ასწავლის, როდესაც სკოლაში არის მეორე ბიოლოგი. საკლასო ეურნალში საცდელ-პრაქტიკულ მუშაობაში არც ერთი ჩანაწერი არ არის წარმოებული. არ არის ჩატარებული მოსწავლეთა ცოდნის მიმდინარე შეფასება და არც მეოთხედური ნიშნებია გამოყვანილი. ანალოგიური მდგომარეობაა მეოჯახეობაში, აგრეთვე სადურგლო და საზეინკლო საქმეშიაც (მასწავლებელი მ. ფიფია, რ. კვარაცხელია).

სოფლის მეურნეობაში საცდელ-პრაქტიკული მუშაობა პროგრამის შესაბამისად არ ტარდება აგრეთვე ვანის რაიონის შუამთის, ისრითისა და ყუმურის საშუალო სკოლებში.

შემოწმებული სკოლების დიდ უმრავლესობაში არ ტარდება პრაქტიკულ-ლაბორატორიული სამუშაოები.

საცდელ-პრაქტიკული მუშაობის ხელმძღვანელები არ არიან დაკავშირებული კოლმეურნეობებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან, რომელთა ბაზაზე უნდა ტარდებოდეს მოსწავლეთა მუშაობა.

შემოწმებამ ცხადყო, რომ ადგილი აქვს სასწავლო-გეგმებისა და პროგრამების თვითნებურად შეცვლას. წალენჯიხის მეორე სა-

შუალო სკოლის VIII კლასში შრომის მექანიზაციისა და ელექტრო-სამონტაჟო სამუშაოების ნაცვლად ასწავლიან საცდელ პრაქტიკულ მუშაობას სოფლის მეურნეობაში; ჯგალის საშუალო სკოლის VIII კლასში ვაეებს ელექტრო-სამონტაჟო სამუშაოების ნაცვლად—ლი-თონის დამუშავებას, ხოლო გოგონებს—საცდელ-პრაქტიკულ მუ-შაობასა და მეოჯახეობას. ანალოგიური მდგომარეობაა ჯვარის სა-შუალო სკოლაში.

წალენჯიხის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის საშუალო სკოლის VIII კლასში (მასწ. მ. მებონია) ისეთი სამუშაოებია ჩატარებული, რაც პროგრამით არ არის გათვალისწინებული.

ბევრ სკოლაში შრომითი სწავლება დაწყებული გაკვეთი-ლების სახით არ ტარდება. საცდელ-პრაქტიკული მუშაობის ჩასა-ტარებლად არ არის შედგენილი კალენდარული გრაფიკი კლასების მიხედვით და მეცადინეობათა მონაცვლეობის გეგმა (დამატებითი ცხრილი) სახელოსნოებსა და მეოჯახეობაში.

მეოჯახეობის სწავლებისათვის სკოლაში არაა შექმნილი სა-თანადო პირობები, რის გამო გაკვეთილები ძირითადად ფორმა-ლურად ტარდება.

სერიოზული ნაკლოვანებები გამოვლინდა დაწყებითი კლასე-ბის მოსწავლეთა შრომით სწავლებაში. სუსტად ინერგება შრომი-თი ჩვევები, სკოლები არ არის უზრუნველყოფილი აუცილებელი ხელსაწყო-იარაღებით (ნემსი, მაკრატელი, სათითე, მუყაო, პლას-ტილინი და სხვ.).

სკოლები არ არის უზრუნველყოფილი შესაბამისი სასოფლო-სამეურნეო იარაღებით, ხოლო ვანის რაიონის ისრითისა და შუა-მთის საშუალო სკოლების მოსწავლეებს სამუშაო იარაღების მოტა-ნა სახლებიდან უხდებათ.

სკოლებში არ არის ჩამოყალიბებული V—VIII კლასების მო-სწავლეთათვის წრეები შრომითი სწავლების სხვადასხვა სახეში;

პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე არ არის განხილული დაწყე-ბითსა და რვაწლიან სკოლებში მოსწავლეთა შრომითი სწავლების საკითხები, ხოლო მეოთხედის შედეგებში იგი მკრთალადაა აღნიშ-ნული და არ ასახავს არსებულ მდგომარეობას.

არაღმამკმაყოფილებელია სკოლის ხელმძღვანელობის კონტ-როლი მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისადმი. ეს საქმე მთლიანად მინდობილი აქვთ დირექტორის მოადგილეებს საწარმოო სწავლე-ბის დარგში.

შრომითი სწავლების მასწავლებლებს არ ეწევა საჭირო მეთოდური დახმარება.

განათლების განყოფილებები სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმებისას ღრმად არ სწვდებიან შრომითი სწავლების საკითხებს, ხოლო ზოგჯერ ეს საკითხები სრულიად შეუსწავლელიც რჩებათ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ვანისა და წალენჯიხის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა (ამხ. მ. ხარძეიშვილი და ვ. ბელქანია):

ა) აღნიშნული ბრძანება განიხილონ განათლების საბჭოს სხდომაზე, დასახონ და გაატარონ ყველა აუცილებელი ღონისძიება არსებულ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ;

ბ) სათანადო კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანებაში მოხსენებულ სუსტად მომუშავე მასწავლებელთა საქმიანობაზე და, თუ ისინი ვერ გარდაქმნიან მუშაობას, დააყენონ საკითხი მათი განთავისუფლების შესახებ არსებული წესის დაცვით;

გ) მომავალი სასწავლო წლისათვის გადასინჯონ შრომითი სწავლების მასწავლებელთა შემადგენლობა და არასპეციალისტი, სუსტად მომუშავე მასწავლებლები შეცვალონ სათანადო განათლებისა და გამოცდილების მქონე კადრებით;

დ) სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმებისას ღრმად შეისწავლონ შრომითი სწავლების მდგომარეობა და გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად ადგილზევე მიიღონ საჭირო ზომები;

ე) ქმედითი დახმარება გაუწიონ სკოლებს შრომითი სწავლებისათვის სათანადო სასწავლო-მატერიალური ბაზის შესაქმნელად.

2. სკოლის დირექტორებმა:

ა) დაუყოვნებლივ მიიღონ საჭირო ზომები და უზრუნველყონ შრომითი სწავლების სახელოსნოების მოწყობა მოთხოვნილების შესაბამისად;

ბ) მტკიცე კონტროლი დააწესონ შრომითი სწავლების მასწავლებელთა მუშაობაზე; მიიღონ გადამჭრელი ზომები არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

გ) სისტემატური კონტროლი დააწესონ უსაფრთხოების ტექნიკისა და საწარმოო სანიტარიის წესების დაცვაზე.

სამედიცინო შემოწმების გარეშე არ დაუშვან მოსწავლეები სამუშაოდ სახელოსნოებსა და საცდელ ნაკვეთებზე;

დ) უზრუნველყონ მოსწავლეები მათი ასაკისა და ფიზიკური განვითარების შესაბამისი სასოფლო-სამეურნეო იარაღებით, ნაკვეთები სასუქებითა და შხამქიმიკატებით; მტკიცედ დაიცვან სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე მუშაობის სეზონურობა.

ე) არ დაუშვან შრომითი სწავლების სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების თვითნებურად შეცვლა; შრომითი სწავლება აწარმოონ ამ საკითხზე განათლების სამინისტროს მიერ დაშვებული მითითებების შესაბამისად.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 25 მარტის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965
წლის 5 აპრილის ბრძანება № 340**

**ქ. თბილისის ზოგიერთ სკოლაში ფიზიკის გაძლიერებული
სწავლების კლასებში ფიზიკის სწავლების მდგომარეობის
შესახებ**

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა განვითარების დიდი ტემპი გადაჭრით მოითხოვს როგორც სპეციალისტ ფიზიკოსთა დიდი რაოდენობით მომზადებას, ასევე მოსწავლე ახალგაზრდობაში ამ მეცნიერებისადმი მიდრეკილებისა და სიყვარულის აღზრდას.

ამ მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ სკოლებს დროულად მისცა მითითება რეაწლიან და საშუალო სკოლებში ფიზიკის სწავლების მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ცხოვრებასთან მისი კავშირის განმტკიცების შესახებ. ამასთან ერთად სკოლებში (ქ. თბილისის მე-4, მე-7, 29-ე, 30-ე, 37-ე, 53-ე, 56-ე, მე-60 და 77-ე) IX კლასიდან შემოღებული იქნა ფიზიკის გაძლიერებული სწავლება და ამ ნიადაგზე გადამუშავდა ამ სკოლებისათვის ფიზიკის სასწავლო პროგრამა.

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ზემოაღნიშნულ სკოლებში მნიშვნელოვანი მუშაობაა ჩატარებული ფიზიკის სწავლების გაუმჯობესებისათვის. ზოგიერთი სკოლის ფიზიკის მასწავლებელი ცდილობს ფიზიკის სწავლება ახალ ნიადაგზე დააყენოს, ზრუნავს ფიზიკის კაბინეტის უახლესი ტიპის ხელსაწყოებით შევსებაზე, გულდასმით ემზადება ყოველდღიური მუშაობისათვის, სწავლებაში ფართოდ იყენებს თვალსაჩინოებას, ფიზიკის კურსის ძირითადი დებულებების სწავლებას უნარიანად უკავშირებს მოსწავლეთა პრაქტიკულ საქმიანობას და სხვ. 77-ე საშუალო სკოლაში სანიმუშოდ არის მოწყობილი ფიზიკის კაბინეტი, იგი შევსებულია ყველა საჭირო ხელსაწყო-იარაღებითა და მასალებით. ფიზიკის მასწავლებელი დ. მესხი ნაყოფიერად იყენებს ფიზიკის სწავლების გაძლიერებისათვის

განკუთვნილ დროს მოსწავლეთა პრაქტიკული და ფრონტალურ-ლაბორატორიული სამუშაოების ჩასატარებლად, შედარებით რთული, კომბინირებული ამოცანების ამოხსნისა და ფიზიკის ისტორიიდან ცნობების ღრმად და შინაარსიანად გაცნობისათვის, სწავლებაში ფართოდ იყენებს თვითნაკეთ ხელსაწყოებს, კარგად ხელმძღვანელობს ფიზიკა-ტექნიკის წრეს, უფროსი კლასის მოსწავლეთა დაღებით ახდენს კაბინეტში არსებული ხელსაწყოების აწყობა-რეგულირებასა და, დაზიანების შემთხვევაში, მათ შეკეთებას. ასევე ნაყოფიერ მუშაობას ატარებენ მასწავლებლები: ნ. ცისკაძე (მე-4 საშ. სკოლა), რ. ბეჟანიშვილი (მე-7 საშ. სკოლა), ქ. ჭიპაშვილი, ნ. ქავთარაძე (29-ე საშ. სკოლა) და ზ. ხვედელიძე (53-ე საშუალო სკოლა).

მასწავლებლები გ. ნერსესოვი (30-ე საშ. სკოლა), ვ. ჩერნიკოვა (37-ე საშ. სკოლა), ვ. გუსევა (56-ე საშ. სკოლა), ს. გერგაია ა. გუნცაძე (მე-60 საშ. სკოლა) და ლ. რუხაძე (71-ე საშ. სკოლა) ფართოდ იყენებენ სწავლებაში თვითნაკეთ ხელსაწყოებს და მოსწავლეებს ავარჯიშებენ შედარებით რთული ამოცანების ამოხსნაზე.

ფიზიკის გაძლიერებული სწავლების კლასებში, სადაც მასწავლებლები სწავლებას უკავშირებენ მოსწავლეთა პრაქტიკულ საქმიანობას და ასრულებენ ყველა სახის ფრონტალურ-ლაბორატორიულ და პრაქტიკულ სამუშაოებს, მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება მაღალია. ასე, მაგალითად, მიმდინარე სასწავლო წლის მეორე მეოთხედში 77-ე საშუალო სკოლის X კლასებში შეფასებულ 51 მოსწავლიდან ყველა ასწრებს და 40 მოსწავლემ მაღალი შეფასება დაიმსახურა. ასევე 29-ე საშუალო სკოლის IX კლასის 20 მოსწავლიდან ყველა ასწრებს და მაღალი შეფასება 10 მოსწავლეს აქვს მიღებული.

56-ე და მე-60 საშუალო სკოლებში ფიზიკის გაძლიერებული სწავლებისათვის სასწავლო გეგმით განკუთვნილი დრო თანაბრად არ ნაწილდება თეორიული საკითხების, ფრონტალურ-ლაბორატორიული და პრაქტიკული სამუშაოების, შედარებით რთული ამოცანების ამოხსნისა და ფიზიკის ისტორიიდან ცნობების ღრმად გაშუქება-ჩატარებაზე.

რიგ შემოწმებულ სკოლებში ფიზიკის კაბინეტისათვის გამოყოფილი სათავსოები მცირე ფართობისაა, აღჭურვილია ძველი და უხარისხო დგამ-ავეჯით, შევსებული არაა საკმაო რაოდენობის ხელსაწყო-იარაღებით, კაბინეტებთან შექმნილი არაა მცირე სახელოსნო

ხელსაწყოების რეგულირებისა და შეკეთებისათვის, მოუწყობელია დაბნელება და ელექტროგაყვანილობა მასწავლებლის მოხერხებულად მუშაობისათვის.

ზოგიერთ შემოწმებულ სკოლაში სუსტადაა ორგანიზებული ფიზიკა-ტექნიკის წრეების მუშაობა. წრეების ჩამოყალიბებისას არ ითვალისწინებენ მოსწავლეთა ასაკს, სამუშაო გეგმების შედგენის დროს მხედველობაში არ იღებენ მოსწავლეთა ინტერესს და მიდრეკილებას, არ აწარმოებენ ტექნიკურ მოდელირებას. ამ წრეების ეფექტურ მუშაობას ძირითადად ხელს უშლის დამხმარე ხელსაწყოებისა და საჭირო მასალების უქონლობა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ფიზიკის მასწავლებლებმა:

ა) სწავლებაში მაქსიმალურად გამოიყენონ თვალსაჩინოება და მეტი ადგილი დაუთმონ გამოყენებითი და ექსპერიმენტული ხასიათის ამოცანების ამოხსნაზე ვარჯიშს; თანაბრად გაანაწილონ ფიზიკის გაძლიერებული სწავლებისათვის განკუთვნილი დრო სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებულ თეორიულ და პრაქტიკულ-ლაბორატორიულ სამუშაოებზე;

ბ) სრულ წესრიგში იქონიონ კაბინეტები, იზრუნონ ხელსაწყოებით მათი შევსებისათვის, ზუსტად დაიცვან კაბინეტის მოვლისა და ხელსაწყო-იარაღების შენახვის წესები, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ თვითნაკეთი ხელსაწყოების დამზადების საქმეს, რისთვისაც ფართოდ გამოიყენონ როგორც სკოლის სასწავლო სახელოსნოების, ასევე ფიზიკის წრეების მუშაობა;

გ) იბრძოლონ ფიზიკური კანონებისა და დებულებების შეგნებულად შესწავლისათვის;

დ) გადაჭრით გააუმჯობესონ ფიზიკა-ტექნიკის წრეების მუშაობა. სამუშაო გეგმების შედგენის დროს გაითვალისწინონ მოსწავლეთა ინტერესი და მიდრეკილება, მნიშვნელოვანი ადგილი დაუთმონ ტექნიკურ მოდელირებას.

2. სკოლის დირექტორებმა და დირექტორის მოადგილეებმა სასწავლო მუშაობის დარგში:

ა) სისტემატურად შეამოწმონ ფიზიკის მასწავლებელთა გაკვეთილის გეგმები, ხშირად დაესწრონ მათ და მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზის შედეგად დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის;

ბ) კონტროლი და ხელმძღვანელობა გაუწიონ საგნობრივ-მეთოდურ გაერთიანებასა და წრეობრივ მუშაობას ფიზიკაში;

გ) მიიღონ საჭირო ზომები ფიზიკის კაბინეტისათვის ფართობის სათავსოს გამოყოფისათვის; უზრუნველყონ კაბინეტები ხარისხიანი, ახალი ნიმუშის დგამ-ავეჯით და მოაწყონ ელექტრო-გაყვანილობა; სისტემატურად აწარმოონ ფიზიკის კაბინეტის თანამედროვე ტიპის ხელსაწყოებით შევსება.

3. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა განსაკუთრებული ყურადღების ქვეშ იყოლიონ ეს სკოლები და იზრუნონ მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესებისათვის.

ხაჭუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 26 მარტის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 6 აპრილის ბრძანება № 347

ქ. ქ. თბილისის, სოხუმის, ბათუმის, ქუთაისის, ცხინვალის და
ლაგოდეხის, წითელწყაროს და გურჯაანის რაიონების საშუალო
სკოლებში გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების მუშაობის
შემოწმების შედეგების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღ-
ნიშნავს, რომ ქ. ქ. თბილისის, სოხუმის, ბათუმის, ქუთაისის, ცხინ-
ვალის, ლაგოდეხის, წითელწყაროსა და გურჯაანის რაიონების
რიგი სკოლების გახანგრძლივებული დღის ჯგუფები დამაკმაყოფი-
ლებლად მუშაობენ.

ქ. თბილისის 1-ლი, მე-5, მე-10, მე-11, მე-60, 23-ე, 47-ე, 62-ე,
66-ე, 68-ე, 98-ე, 122-ე; ქ. სოხუმის მე-2, მე-4, მე-6; წითელწყა-
როს რაიონის სოფ. ჯაფარიძის საშუალო სკოლის გახანგრძლივე-
ბული დღის ჯგუფებში ძირითადად გაერთიანებულია I—IV კლას-
ების, ზოგან კი V—VIII კლასების მოსწავლეები. ჯგუფებისათვის
გამოყოფილია შესაფერისი ოთახები, რომლებიც სათანადოდ მო-
წყობილია.

მოსწავლეები შინაარსიანად ატარებენ დღის მეორე ნახევარს,
საშინაო დავალებების შესრულების შემდეგ აღმზრდელ მოსწავლე-
ებს ისინი დაჰყავთ კინოში, ბაღებში, ეწყობა ექსკურსიები რაიონისა
და ქალაქის ღირსშესანიშნავი ადგილების დასათვალიერებლად;
მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება თითქმის ყველა გახანგრძლი-
ვებულ დღის ჯგუფში დამაკმაყოფილებელია.

მიუხედავად ამისა, რიგ სკოლებში ადგილი აქვს სერიოზულ
ნაკლოვანებებს გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების მუშაობაში,
მათ არა აქვთ გამოყოფილი სამუშაო და დასასვენებელი ოთახები,
არა აქვთ სათამაშოები. დღის მეორე ნახევარი ფაქტიურად საკ-
ლასო მუშაობის გაგრძელებაა და მოსწავლეები მთელი დღის გან-
მავლობაში საკლასო ოთახებს არ სცილდებიან (ქ. თბილისის მე-18,

52-ე, 57-ე, 61-ე, 64-ე, 69-ე, 71-ე, 73-ე, მე-100, 104-ე; ქ. ბათუმის მე-5, 23-ე, ქ. სოხუმის 1-ლი, მე-3, მე-5, მე-9, მე-11, ქ. ქუთაისის მე-6, 23-ე, 31-ე, ქ. ცხინვალის მე-2, მე-3, მე-6 საშუალო და მე-2 რვაწლიანი სკოლები. ლაგოდენის, ბაისუბნის, ვარდისუბნის, ი. ჭავჭავაძის სახელობისა და რუსული საშუალო სკოლები, ლაგოდენის დაწყებითი სკოლა, წითელიწყაროს რუსული საშუალო სკოლა, გურჯაანის ქართული და რუსული საშუალო სკოლები).

როგი სკოლები არ ატარებენ საჭირო მუშაობას მოსწავლეთა ცოდნის დონის ასამაღლებლად. მოსწავლეები საშინაო დავალებას მასწავლებელთა მეთვალყურეობის ქვეშ ასრულებენ, მაგრამ მათი აკადემიური მოსწრება მაინც დაბალია (ქ. თბილისის მე-9, 64-ე, 122-ე, მე-100, ქ. ბათუმის 1-ლი, მე-5, ქ. ქუთაისის 31-ე, წითელიწყაროს ქართული და რუსული საშუალო სკოლები).

მიუხედავად იმისა, რომ როგორც სკოლებში გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებისათვის გამოყოფილია შესაფერისი ოთახები, ამ ჯგუფების მასწავლებლები ნაკლებად ზრუნავენ დასვენების სწორ ორგანიზაციაზე, ამ ოთახების კეთილმოწყობაზე (ქ. თბილისის 87-ე, 75-ე, ქ. ქუთაისის მე-19, 31-ე, წითელიწყაროს ქართული საშუალო სკოლები).

ამასთანავე ზოგიერთი სკოლა, მიუხედავად ცუდი პირობებისა, მონდომებით მუშაობს, ოთახი ფაქიზად აქვს მოწყობილი, კარგად არის ორგანიზებული დასვენების დრო, სკოლის შენობაში უჩვენებენ გახანგრძლივებული დღის ჯგუფისათვის სასკოლო კინოფილმებს და თემატურ დიაფილმებს, მოსწავლეები გაერთიანებული ჰყავთ პიონერთა პარკის წრეებში და სხვა. (ქ. თბილისის მე-5, მე-14, მე-40, 45-ე, 95-ე, 116-ე; ბათუმის მე-7, ქუთაისის მე-6, მე-12 საშუალო სკოლები).

ზემოთ დასახელებული ქალაქებისა და რაიონების გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებს მოსწავლეები იკვებებიან ცხელი სადილით, მაგრამ ამ სადილის ხარისხი უმეტეს შემთხვევაში დაბალია.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. რესპუბლიკის სკოლებთან არსებული გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით განათლების განყოფილების გამგეებმა:

ა) მეტი ყურადღება დაუთმონ გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების მუშაობას და სათანადო კონტროლი გაუწიონ მათ;

ბ) გამოუყონ მათ შესაფერისი ოთახები და მოაწყონ ისე, რომ ისინი აკმაყოფილებდნენ მოთხოვნილებებს;

გ) ჯგუფები უზრუნველყონ სხვადასხვა სპეციალობის (საგანების მიხედვით) პედაგოგებით.

2. ქ. ქ. თბილისის, ქუთაისის, წითელწყაროს რაიონის განათლები სგანყოფილების გამგებმა (თ. ევაძე, ი. გენძეხაძე, თ. ლაპიაშვილი) მიიღონ გადამჭრელი ზომები ქ. თბილისის 87-ე, ქუთაისის მე-19, 33-ე, წითელწყაროს ქართულ საშუალო სკოლებში გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების მუშაობის გარდასაქმნელად.

3. ეთხოვოს საქართველოს სსრ ვაკრობის სამინისტროს და ცეკავშირის გამგეობას, რათა მარცხენა და მარჯვენა ნაპირის ტრესტებმა და რაიონებში ცეკავშირმა მიაწოდონ გახანგრძლივებულ დღის ჯგუფებს ხარისხიანი და ნაირფეროვანი სადილები.

4. პედაგოგიკურ მეცნიერებათა ს/ს ინსტიტუტმა (აშხ. გ. ფოფხაძე) დაამუშაოს და გამოსაცემად მოამზადოს გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების მასწავლებელთათვის დამხმარე მეთოდური ლიტერატურა.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საშუალო ზოგადხავანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური
საწარმოს სწავლებიანი ხკოლის I—IV კლასების ტიპიური
ხახწავლო მოწყობილობის

ს ი ა
ქ ა რ თ უ ლ ი ე ნ ა

	დასახელება	რაოდენობა
1	საკლასო მოძრავი ანბანი სასვენი ნიშნებით, დიდი და პატარა; მოძრავი მარცვლები; მოძრავი სიტყვები; მოძრავი წინადადებები	3 ცალი
2	მოძრავი ანბანი სურათებში	3 "
3	სურათებიანი ცხრილები წერა-კითხვის სწავლებისათვის	3 "
4	ტიპიური სქემა ბგერისა და ასოს შესწავლისათვის	3 "
5	სურათებიანი ცხრილები საგნების ფორმის, ფერის და სიდიდის გასაცნობად	1 "
6	ასოთსაწყობი მუყაო მოძრავ ანბანზე და მარცვლებზე მუშაობისათვის და ასოებიანი ბარათების შესანახი ჩანთა	3 "
7	ცხრილი-პლაკატი „სწერე სწორად და ლამაზად“	1 "
8	ცხრილი-პლაკატი „დაჯექი სწორად კითხვის დროს“	1 "
9	ცხრილი-პლაკატი „დაჯექი სწორად წერის დროს“	1 "
10	უცნობი სიტყვების ახსნისათვის სხვადასხვა თვალსაჩინო ნივთები; სურათები, სინონიმები	1 "
11	პლაკატები—ასოგამოტოვებულ და მარცვალგამოტოვებულ სიტყვებზე და სიტყვაგამოტოვებულ წინადადებებზე სავარჯიშოდ	1 "
12	პლაკატები-ანდაზები; პლაკატები-გამოცანები: „შრომაზე“, „გამბედაობაზე“, „ოჯახზე“	1 "
13	რებუსები	2 "
14	„ენის გასატეხი“	2 "
15	გრამატიკული ვარჯიშისათვის: სურათები, პლაკატები, სქემები	3 "

	Наименование	Количество
1	Азбука подвижная классная (карточки с заглавными и строчными буквами и знаками препинания)	1 комплект
2	Разрезные слоги для классного пользования . . .	1 "
3	Азбука подвижная классная в картинах, выполненных в красках	1 "
4	Наборное полотно для работы с подвижной классной азбукой и класса для хранения карточек с буквами	1 "
5	Таблица по обучению грамоте с рисунками . . .	1 серия
6	Таблицы с рисунками для упражнений с детьми в распознавании формы, цвета и величины предметов	1 "
7	Альбом таблиц для логических упражнений в классификации предметов	1 "
8	Таблицы—Пиши правильно и красиво	1 "
9	Таблица инструктивная—Сиди правильно при письме	1 шт.
10	Прописи по чистописанию для первого года обучения	1 "
11	Прописи по чистописанию для 2 года обучения . . .	1 "
12	Дидактический раздаточный материал в период обучения грамоте	1 комплект
13	Таблицы по грамматике и орфографии для первого года обучения	1 серия
14	Таблицы по грамматике и орфографии для 2 года обучения	1 "
15	Таблицы по грамматике и орфографии для 3 года обучения	1 "
16	Картины по развитию речи для 2 класса	1 "
17	Картины по развитию речи для 3 класса	1 "
18	Картины по развитию речи для 4 класса	1 "
19	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 2 кл.	3 комплекта
20	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 3 кл.	3 "
21	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 4 кл.	3 "

Русский язык (для русских школ)

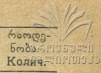

საგარეო სასწავლებლებს
კოლინგუმი

	Наименование	Количество
1	Азбука подвижная классная (карточки с заглавными и строчными буквами и знаками препинания)	1 комплект
2	Разрезные слоги для классного пользования	1 "
3	Азбука подвижная классная в картинах, выполненная в красках	1 "
4	Наборное полотно для работы с подвижной классной азбукой и касса для хранения карточек с буквами	1 шт.
5	Таблицы по обучению грамоте с рисунками	1 серия
6	Таблицы с рисунками для упражнений с детьми в распознавании формы, цвета и величины предметов (для учащихся 1 класса)	1 "
7	Альбом таблиц для логических упражнений в классификации предметов	1 шт.
8	Таблицы—Пиши правильно и красиво	1 серия
9	Таблицы йнструктивные—Сиди правильно при письме	2 шт.
10	Прописи по чистописанию для 1 класса	2 "
11	Прописи по чистописанию для 2 класса	2 "
12	Прописи по чистописанию для 3 класса	2 "
13	Дидактический раздаточный материал в период обучения грамоте	20 комплектов
14	Таблицы по грамматике и орфографии для 1 класса	1 серия
15	Таблицы по грамматике и орфографии для 2 класса	1 "
16	Таблицы по грамматике и орфографии для 3 класса	1 "
17	Таблицы по грамматике и орфографии для 4 класса	1 "
18	Картины по развитию речи для 1 класса	1 "
19	Картины по развитию речи для 2 класса	1 "
20	Картины по развитию речи для 3 класса	1 "
21	Картины по развитию речи для 4 класса	1 "
22	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 1 класса	2 комплекта
23	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 2 класса	2 "
24	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 3 класса	2 "
25	Раздаточные сюжетные картинки по развитию речи для 4 класса	2 "

	დასახელება — Наименование	რაოდენობა Кблич.
1	საკლასო საანგარიშე Счеты классные	1 ცალი
2	მოსწავლის საანგარიშე Счеты ученические	40 „
3	ართმეტიკული ყუთი Арифметический ящик	1 „
4	ცხრილები პირველი ათეულის რიცხვების შესასწავ- ლად Таблицы по изучению чисел первого десятка	1 სერია
5	მძრავი ციფრები (სადემონსტრაციო) Подвижные цифры (демонстрационные)	1 კომპ- ლექტი
6	დიდაქტიკური ჩამოსარიგებელი მასალა არითმეტი- კაში პირველი კლასის მოსწავლეთა დამოუკი- დებელი მუშაობისათვის Дидактический раздаточный материал по арифме- тике для самостоятельных работ учащихся первого класса	20 „
7	სურათები კედლის ცხრილების ამოცანების შესად- გებად Стенные таблицы с рисунками для составления задач	1 სერია
8	გამრავლების ცხრილი 20-ის ფარგალში Таблицы умножения в пределах 20	1 ცალი
9	გამრავლების ცხრილი 100-ის ფარგალში Таблица умножения в пределах 100	1 „
10	პითაგორის გამრავლების ცხრილი Таблицы умножения Пифагора	1 „
11	ცხრილები ზეპირი ანგარიშისათვის Таблица для устного счета	1 კომპ- ლექტი
12	თანრიგებისა და კლასების ცხრილი Таблица разрядов и классов	1 ცალი
13	ნაბეჭდი სკალები თვითნაკეთი საზომი ხელსაწყო- ებისათვის Печатные шкалы для самодельных измерительных приборов	2 „

	დასახელება — Наименование	რომელი-ნობა Коллѣ.
14	მეტრულ საზომთა ცხრილები Таблицы метрических мер	2 ცალი
15	ცხრილი ფართობთა გაზომვაზე Таблица по измерению площадей	1 "
16	ცხრილი მოცულობათა გაზომვაზე Таблица по измерению объемов	1 "
17	ხის მეტრი (დანაყოფებით) Метр деревянный с делениями	1 "
18	საზომი ლენტი 1,5 მეტრიანი Ленты измерительные в 1,5 метра	3 "
19	1 ლიტრიანი საზომი ტოლჩა Мерная кружка в 1 литр	1 "
20	0,5 ლიტრიანი საზომი ტოლჩა Мерная кружка в 0,5 литра	1 "
21	მაგიდის ბერკეტული სასწორი 2 კილოგრამამდე Весы рычажные настольные до 2 кг	1 "
22	წვრილსაწონი Разновесы к ним	1 კომპ- ლექტი
23	საათის ციფერბლათი მოძრავი ისრებით (სადემონ- სტრაციო) Часовой циферблат с подвижными стрелками (де- монстрационный)	1 ცალი
24	სურათებიანი ცხრილები რიცხვთა სხვაობასა და ჯერად შედარებაზე, ნაწილებად გაყოფაზე, შე- მცველობით გაყოფაზე, რამდენიმეჯერ გადი- დება-შემცირებაზე Таблицы с рисунками на разностное и кратное сравнение чисел, деление на части, деление на содержание, на увеличение и уменьшение в несколько раз	1 სერია
25	ცხრილები—ტიპიური ამოცანების ამოხსნა საშუა- ლო არითმეტიკულის გამოანგარიშებაზე, ორი რიცხვის პოვნაზე ჯამითა და ჯერადი შეფარ- დებით Таблицы—решение типовых задач на вычисление среднего арифметического, нахождение двух чисел по сумме и кратному отношению	1 "

	დასახელება—Наименование	რაოდენობა Количество
26	საკლასო სახაზავი (დაფაზე სახაზავად) Линейка чертежная для классной доски	1 ცალი
27	სახაზავი გონიო (დაფაზე სახაზავად) Угольник чертежный для классной доски	1 „
28	სახაზავი ფარგალი (დაფაზე სახაზავად) Циркуль чертежный для классной доски	1 „
29	ზონარის რულეტი (10 მეტრიანი) Рулетка тесьменная в 10 м	1 „
30	აბაკი (სადემონსტრაციო) Абаки (демонстрационные)	2 „

ისტორია—История
რუკები—Карты

	დასახელება—Наименование	რაოდენობა Количество
1	ძველი რუსეთის სახელმწიფო IX—XI საუკუნეებში Древнерусское государство в IX—XI вв	1 რუკა
2	რუსეთის სამთავროები და ოქროს ურდო XIII საუკუნეში Русские княжества и Золотая орда в XIII в	1 „
3	რუსეთის სახელმწიფოს ჩამოყალიბება და გაფართოება XIV—XVII საუკუნეებში Образование и расширение Русского государства в XIV—XVII вв	1 „
4	რუსეთი XIX საუკუნესა და XX საუკუნის დასაწყისში Россия в XIX—и начале XX столетия	1 „
5	მსოფლიო პოლიტიკური რუკა Политическая карта мира	1 „

დასახელება — Наименование

სურათები და ცხრილები

ნაირფერადი სურათები წითელი კალენდარის თარიღებზე (23 თებერვალი—საბჭოთა არმიის დღე, 8 მარტი—ქალთა საერთაშორისო დღე, 23 აპრილი—ვ. ი. ლენინის დაბადების დღე.

1 მაისი—შრომელთა საერთაშორისო დღე, 9 მაისი—გამარჯვების დღე, 19 მაისი—პიონერული ორგანიზაციის დღესასწაული, 7 ნოემბერი—დიდი ოქტომბრის სოციალისტრი რევოლუცია, 5 დეკემბერი—სსრკ კონსტიტუციის დღე . . .

1 სერია

Картини и таблицы

Многокрасочные картины на даты красного календаря (23 февраля—день Советской Армии, 8 марта—международный женский день, 22 апреля—день рождения В. И. Ленина, 1 мая—международный день трудящихся, 9 мая—день победы, 19 мая—праздник пионерской организации, 7 ноября—Великая Октябрьская социалистическая революция, 5 декабря—День Конституции СССР

1 серия

მატერიალური კულტურის ისტორიის ცხრილების ალბომი (დიდი ფორმატი)

Альбом таблиц (большого формата) по истории материальной культуры

1 სერია

ნაირფერადი სურათები სსრკ ისტორიაში, IV კლასის ისტორიის კურსის ძირითად თემებზე:

Многокрасочные картины по истории СССР по основным темам курса истории для IV класса

ა) ჩვენი სამშობლო შორეულ წარსულში
Наша родина в далеком прошлом

1 "

ბ) ჩვენი სამშობლო ბატონყმური წყობილების დროს
Наша родина при крепостнических порядках

" "

დასახელება—Наименование

გ) ჩვენი სამშობლო კაპიტალისტური წყობილების დროს Наша родина при капиталистических порядках	1 სერია
დ) დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუცია და სამოქალაქო ომი Великая Октябрьская социалистическая революция и Гражданская война	1 „
ე) დიდი სამამულო ომი Великая Отечественная война	1 „
ვ) საბჭოთა ადამიანები აშენებენ კომუნიზმს Советские люди строят коммунизм	1 „
კედლის ნაირფერადი სურათები—„ვ. ი. ლენინი“ Стенные многокрасочные картины „В. И. Ленин“	1 „
დიაფილმები და დიაპოზიტივები Диафильмы и диапозитивы	
როგორ ცხოვრობდნენ ძველი სლავები Как жили древние славяне	1 სერია
ძველ კიევში В древнем Киеве	1 „
მონღოლ-თათარ დამპყრობთა შემოსევა Нашествие монголо-татарских завоевателей	1 „
ყმა გლეხების ცხოვრება და შრომა Жизнь и труд крепостных крестьян	1 „
მუშების ცხოვრება და შრომა დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე Жизнь и труд рабочих до Великой Октябрьской революции	1 „
დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუცია Великая Октябрьская социалистическая революция	1 „
სამოქალაქო ომი Гражданская война	1 „
დიდი სამამულო ომი Великая Отечественная война	1 „
საბჭოთა ხალხი აშენებს კომუნიზმს Советские люди строят коммунизм	1 „

დასახელება—Наименование

გლობუსები, რუკები, ადგილის გეგმები, იტლასები
Глобусы, карты, планы местности, атласы

1	ფიზიკური გლობუსი, დიამეტრი 42,5 სმ (სადემონსტრაციო) Глобус физический диаметром 42,5 см (демонстрационный)	1 ცალი
2	სსრ კავშირის ფიზიკური რუკა Карта СССР физическая	1 .
3	სსრ კავშირის ბუნებრივი ზონების რუკა Карта СССР Природные зоны	1 .
4	საქართველოს სსრ ფიზიკური რუკა Карта Грузинской ССР физическая	1 .
5	ადგილის გეგმა План местности	1 .
6	ატლასი დაწყებითი სკოლისათვის Атлас для начальной школы	1 .

სურათები და ტაბულები
Картины и таблицы

7	სურათები—ჰორიზონტი, ჰორიზონტის ხაზი და ჰორიზონტის მხარეები Картины—горизонт, линии горизонта и стороны горизонта	1 სერია
8	სურათები და ტაბულები—პირველდაწყებითი გეოგრაფიული ცნობები: სურათიდან გეგმისაკენ. დედამიწის ზედაპირის ხედი და რუკა. ბორცვი. როგორ წარმოიშობა წყარო. წყლის ბრუნვა დედამიწაზე. ხრამი. ჭაობი. ტბა. უღრუბლო და ღრუბლიანი ამინდის ნიშნები Картины и таблицы—Первоначальные географические понятия: от рисунка к плану. Вид поверхности земли и карта. Холм. Как образуется родник. Круговорот воды на земле. Овраг. Болото. Озеро. Признаки ясной и пасмурной погоды	1 .

დასახელება—Наименование

9	სურათებისა და ტაბულების სერია—გზები და მოსვლის საშუალებანი Серия картин и таблиц—Пути и средства сообщения	1 სერია
10	სურათების სერია—წელიწადის დროები Серия картин—времена года	1 "
11	სურათების სერია—ადამიანთა ცხოვრება დიდ ქალაქებსა და კოლმეურნობაში Серия картин—Жизнь людей в колхозе и в большом городе	1 "
12	სურათი—საკოლმეურნეო ფერმაში Картина—На колхозной ферме	1 ცალი
13	ტაბულები—ფიზიკური რუკის პირობითი ნიშნები და მათი შესატყვისი ხატოვანი გამოსახულებანი Таблицы—Условные знаки на физической карте и соответствующие им образные изображения	2 "
14	სურათები ერთი და იგივე ადგილი დღის სხვადასხვა დროსა და წლის სხვადასხვა დროში Картины—Одна и та же местность в разное время дня и в разное время года	1 სერია
15	ფერადი სურათები—ჩვენი სამშობლო: Многорасочные картины—Наша Родина:	
	ა) ჩრდილოეთი Север	1 "
	ბ) ტუნდრა Тундра	1 "
	გ) ტაიგა Тайга	1 "
	დ) შერეული ტყეები Смешанные леса	1 "
	ე) ველები Степи	1 "

	ვ) უდაბნოები Пустыни	1 სერია
	ზ) მთები Горы	1 "
	თ) ზღვები Моря	1 "
	ი) მდინარეები Реки	1 "
	კ) ქალაქები Города	1 "
16	სურათები—ჩვენი სამშობლოს ბუნება საბჭოთა მხატვრების შემოქმედებაში Картины—Природа нашей Родины в изображении советских художников	1 "
17	სურათები—ჩვენი სამშობლოს მცენარეები (ბუნების ზონების მიხედვით) Картины—Растения нашей Родины (по природным зонам)	1 "
18	სურათები—ცხოველთა სამყარო Картины—Мир животных	1 "
19	სურათები—სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვება (ქვიშა, თიხა, კირქვა, მარმარილო, ტორფი, მარგანეცი, ქვანახშირი, ნავთობი, რკინის მა- ლანი) Картины—Добыча полезных ископаемых (песок, глина, известняк, мрамор, торф, марганец, каменный уголь, нефть, железная руда)	1 "
	ჰერბარიუმები, კოლექციები, ჩამოხარიგებელი მასალა Гербарии, коллекции, раздаточный материал	
20	ჰერბარიუმი დაწყებითი სკოლებისათვის Гербарии для начальной школы	1 კომპ- ლიქტი
21	თესლების კოლექცია მასთან ერთად Коллекция семян к нему	1 "

	დასახელება — Наименование	რაოდენობა Количество
22	ჩამოსარიგებელი მასალა სასარგებლო წიაღისეულზე Раздаточный материал по полезным ископаемым	20 კომპ- ლექტი
23	კოლექცია (სადემონსტრაციო)—ბამბა Коллекция (демонстрационная)—Хлопок	1 "
24	კოლექცია (სადემონსტრაციო)—სელი Коллекция (демонстрационная)—Лен	1 "
25	კოლექცია (სადემონსტრაციო)—მატყლი Коллекция (демонстрационная)—шерсть	1 "
	დიაფილმები და დიაპოზიტივები Диафильмы и диапозитивы	
26	ვ ა კ ე ზ ე На равнине	1 "
27	მ თ ე ბ უ ი В горах	1 "
28	უკიდურესი ჩრდილოეთი На крайнем Севере	1 "
29	საბჭოთა მეცნიერები მოდრეიფე ყინულზე Советские ученые на дрейфующей льдине	1 "
30	ტ უ ნ დ რ ა Тундра	1 "
31	შერეული ტყეები Смешанные леса	1 "
32	ვ ე ლ ე ბ ი Степи	1 სერია
33	უდაბნოები Пустыни	1 "
34	ურალის მთები Уральские горы	1 "
35	კავკასიონის მთები Кавказские горы	1 "

36	კავკასიის შავი ზღვის სანაპირო Черноморское побережье Кавказа	1 სერია
37	ჩვენი სამშობლოს ქალაქები Города нашей Родины	1 "
38	თიხა და რას აკეთებენ მისგან Глина и что из нее делают	1 "
39	ქვიშა და რას აკეთებენ მისგან Песок и что из него делают	1 "
40	ქვანახშირი Каменный уголь	1 "
41	ტორფი Торф	1 "
42	ნავთობი Нефть	1 "
43	რკინა, ფოლადი, თუჯი Железо, сталь, чугун	1 "
44	წელიწადის ოთხი დრო Четыре времени года	1 "
45	გაზაფხული კოლმეურნეობაში Весна в колхозе	1 "
46	ზაფხული კოლმეურნეობაში Лето в колхозе	1 "
47	შემოდგომა კოლმეურნეობაში Осень в колхозе	1 "
48	ზამთარი კოლმეურნეობაში Зима в колхозе	1 "
49	გადაფრენი და მოზამთრე ფრინველები Перелётные и зимующие птицы	1 "
50	შინაური ფრინველები Домашние птицы	1 "

51	ბალის მეგობრები და შტრები Друзья и враги сада	1 სერია
52	ბოსტნის მეგობრები და შტრები Друзья и враги огорода	1 "
53	მინდვრის, ბოსტნის სარეველები და მათთან ბრძოლის გზები Сорняки поля, огорода и меры борьбы с ними	1 "
54	პეპელა—თეთრა Бабочка—белянка	1 "
55	ძროხა და ცხენი Корова и лошадь	1 "
56	ღორი და ცხვარი Свинья и овца	1 "
57	გარეული ცხოველები Дикие животные	1 "
58	ტყე და მისი გამოყენება Лес и его использование	1 "
59	მოთხრობა ბამბაზე Рассказ о хлопке	1 "
60	მოთხრობა პურზე Рассказ о хлебе	1 "
61	შაქრის ნატეხის ისტორია История кусочка сахара	1 "
62	ადამიანის სხეული და მისი მოვლა Тело человека и уход за ним	1 "
63	გადამდები სნეულებანი და მათი აცილების საშუალებანი Заразные болезни и меры их предупреждения	1 "
64	მოსწავლის ჰიგიენა და დღის რეჟიმი Гигиена и режим для школьника	1 "

ხელსაწყოები—Приборы

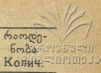
65	თერმომეტრი (სადემონსტრაციო) Термометр (демонстрационный)	1 ცალი
66	თერმომეტრი გარეთ დასაკიდი Термометр наружный	1 "
67	ოთახის თერმომეტრი Термометр комнатный	1 "
68	ფ ლ უ გ ე რ ი Ф л ю г е р	1 "
69	სასკოლო კომპასი Компасы школьные	10 "
70	მაგნიტური ისარი შტატივზე Магнитная стрелка на штативе	1 "

ლაბორატორიული მოწყობილობა
Лабораторное оборудование

71	სასკოლო ლაბორატორიული შტატივი Штатив школьный лабораторный	1 "
72	მინის სპირტქურა Спиртовка стеклянная	1 "
73	მავთულის ბადურა აზბესტით Сетка проволочная с асбестом	1 "
74	საცობის ბურღი (ნაკრები) Сверла пробочные (набор)	1 კომპ- ლექტი
75	სინჯარის საჭერი Держалка для приборок	2 ცალი
76	ხრახნიანი მომჭერი Зажимы винтовые	2 "
77	მინის ძაბრი ირიბად მოჭრილი მოკლე მილით Воронки стеклянные с короткой срезанной косо трубкой	2 "

რაოდენობა
Количество
200-1111111111

	დასახელება—Наименование	
78	კოლბა 500 მლ Колбы на 500 мл	2 ცალი
79	სინჯარები 150×15 მმ Пробирки 150×15 мм	20 „
80	მინის მილები, შიგა დიამეტრი 3 და 5 მმ Трубки стеклянные, внутренний диаметр 3 и 5 мм	0,5 კგ
81	რეზინის მილი, შიგა დიამეტრი 3 და 5 მმ Трубки резиновые, внутренний диаметр 3 и 5 мм	0,2 კგ
82	კორპის საცობი Пробки корповые	30 ცალი
83	ტარიანი ლუბა Лупы на ручке	2 „
ხელსაქმე—Ручной труд		
სამკინძაო იარაღები. საინსტრუქციო ბარათები Инструменты по переплету. Инструкционные кар- точки		
1	ლითონის სახაზავები Линейки металлические	2 „
2	ლითონის კუთხედები Угольники металлические	2 „
3	სამკინძაო დანები Ножи переплетные	2 „
4	მაკრატლები მორგვალელებული ბოლოებით Ножницы с закругленными концами	20 „
5	სამკინძაო შენაჭრი Обрез переплетный	1 „
6	წიგნების საკერი დაზვა Станок шивательный для книг	1 „
7	სამკინძაო დაზვა Станок переплетный	1 „
8	სხვადასხვა ზომის სახვრეტელები Пробойники разных размеров	3 „

დასახელება — Наименование

9	საინსტრუქციო ბარათების ალბომი ხელსაქმისათვის I და II კლასებში Альбом инструкционных карточек по ручному труду I и II кл.	1 ცალი
10	საინსტრუქციო ბარათების ალბომი ხელსაქმისათვის III კლასში Альбом инструкционных карточек по ручному труду для III кл.	1 "
11	საინსტრუქციო ბარათების ალბომი ხელსაქმისათვის IV კლასში Альбом инструкционных карточек по ручному труду для IV кл.	1 "
	ხელის ინვენტარი სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე სამუშაოდ Ручной инвентарь для работы на учебно-опытном участке	"
12	რკინის ბარები Лопаты железные	10 "
13	რკინის ფარცხები Грабли железные	10 "
14	თოხები Мотыги	10 "
15	ვედროები 2 და 4 ლიტ. Ведро на 2 и 4 л.	6 "
ხატვა — Рисование		
ცხრილები და სურათები Таблицы и картины		
16	სახატავი ცხრილები დაწყებითი კლასებისათვის Таблицы по рисованию для начальных классов	1 სერია
17	სამხატვრო სურათების რეპროდუქციები საბჭოთა მხატვრებისა (ხატვის პროგრამის შინაარსის შესაბამისად) Репродукции художественных картин советских художников (соответственно содержанию программы по рисованию)	1 "

დასახელება—Наименование

დიაფილმები და დიაპოზიტივები Диафильмы и диапозитивы		
18	არშიების ხატვა Рисование узоров	1 ცალი
19	აკვარელით ხატვა Рисование акварелью	1 "
20	დეკორატიულ-გამოყენებნითი ხელოვნება Декоративно-прикладное искусство	1 "

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ
ოსეთის ა/ოლქის: ქალაქებისა და რაიონების განათლების
განყოფილებათა გამგეებს

ციტატულად წერილი № 1/511

8 აპრილი 1965 წელი

განათლების სამინისტროში შემოსული ცნობებით ირკვევა, რომ საშუალო სკოლის დამამთავრებელ კლასებში ადგილი აქვს დაუმსახურებლად ცალკეულ სასწავლო საგნებში მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების აწევის შემთხვევებს, აგრეთვე ატესტატში შესატანი, წინა სასწავლო წლებში დამთავრებული საგნების გადაბარებას უფრო მაღალი შეფასების მისაღებად იმ მიზნით, რომ მიიღონ ოქროს ან ვერცხლის მედლები.

ამასთან დაკავშირებით განათლების სამინისტრო გავალებთ:

მტკიცედ დაიცვათ მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების წესები; არ დაუშვათ წინა წლებში დამთავრებულ საგნებში გადაბარება უფრო მაღალი ნიშნების მისაღებად.

საშუალო სკოლის დამამთავრებელ კლასში გამოცდების მიმდინარეობის პერიოდში მედალოსნობის კანდიდატებად გამოვლინებულ მოსწავლეთა წერიითი ნამუშევრები მშობლიურ ლიტერატურასა და მათემატიკაში შემოწმებულ უნდა იქნეს განათლების განყოფილების მიერ.

გამოსაშვებ კლასებში გამოცდებს აუცილებლად უნდა დაასწროთ განათლების განყოფილების წარმომადგენლები, რომლებიც პირადად პასუხისმგებლები იქნებიან საგამოცდო ინსტრუქციით გათვალისწინებულ მოთხოვნათა ზუსტად შესრულებისათვის.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

შინაარსი

1. დადგენილება — მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის საკურსო დონისძიებათა 1964 წლის შედეგებისა და 1965 წლის გეგმის დამტკიცების შესახებ	3
2. ბრძანება № 264 — ქ. თბილისის ზოგიერთ სკოლაში მათემატიკის გაძლიერებული სწავლების კლასებში მათემატიკის სწავლების მდგომარეობის შესახებ	16
3. დადგენილება სკოლა-ინტერნატების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატების და საბავშვო სახლების საზოგადოებრივი დათვალიერების მიმდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ	20
4. Указания о проведении выпускных экзаменов и экзаменов на аттестат о среднем образовании в общеобразовательных школах при Домах офицеров и офицерских клубах в 1964—65 учебном году	25
5. ბრძანება № 305 — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის თანამდებობათა ნომენკლატურის დამტკიცების შესახებ	27
6. ბრძანება № 324 — თბილისის ზოგიერთ საშუალო სკოლაში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობისა და სპორტული მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	37
7. ბრძანება № 334 — სიღნაღის, წულუკიძისა და ხობის რაიონების საღამოს და დაუსწრებელი სკოლების დაკომპლექტებისა და მოსწავლეთა კონტინგენტის შენარჩუნების მდგომარეობის შესახებ	44
8. ბრძანება № 338 — გარდაბნის რაიონში სოფლად მომუშავე მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის შესახებ	48
9. ბრძანება № 339 — ვანისა და წალენჯიხის რაიონების სკოლებში მოსწავლეთა შრომითი სწავლების მდგომარეობის შესახებ	50
10. ბრძანება № 340 — ქ. თბილისის ზოგიერთ სკოლაში ფიზიკის გაძლიერებული სწავლების კლასებში ფიზიკის სწავლების მდგომარეობის შესახებ	56
11. ბრძანება № 347 — ქ. ქ. თბილისის, სოხუმის, ბათუმის, ქუთაისის, ცხინვალის და ლაგოდეხის, წითელწყაროსა და გურჯაანის რაიონების საშუალო სკოლებში გახანგრძლივებული დღის ჯუფების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	60
12. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოო სწავლებიანი სკოლის 1—IV კლასების ტიპიური სასწავლო მოწყობილობის სია	63
13. ცირკულარული წერილი № 1/511	81

5.3/13

რედაქტორი უშ. თბილისი
კორექტორი ე. აგლაძე

ფასი 10 კპვ.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 18/V-65 წ. ანაწყოების ზომა 6X10.
ქაღალდის ზომა 60X84. სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 5,25.

შეკ. 413.

უფ—01463

ტ. 3

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ბეჭდვითი სიტყვის სახელმწიფო
კომიტეტის მთავარბოლოგრაფმრეწველობის თბილისის სტამბა № 1
ქ. თბილისი, უშ. ჩხეიძის ქუჩა № 19
Тбилисская типография № 11 Главполиграфпрома государственно
комитета Совета Министров Груз. ССР по печати
Тбилиси, ул. Уш. Чхеидзе № 19